פוילע טאבעלע פון די געווינסען (זעה 2-טע זייט)

Lodzer Tageblat № 212

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem

פריין 10 גראשען

לאָדזער טאָגעבלאַט

היינט 6 זייטעז

23-טער יאהרגאַנג | 10 września 1930 r. | מיטוואָך, י"ז אלול פ' תבוא תר"צ

רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: פּיעטריקאָווער 16.
טעלעפאָנען פון: רעדאַקציע 10057, פון אַדמיניסטראַציע 10047.

בלאק פון צענטראלעוו שוין געשאפען
וואהל-הכנות אויף דער יודישער גאס

געשאפען דער בלאק פון צענטראלעוו אהי די כאדעקעס

וואַרשא, (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) היינט שפּעט ביי־נאַכט איז געשאַפן געוואָרען דער בלאָק פון צענטראַלעוו. אין בלאָק געהן אַריין נאָר 5 פּאַרטייען, די כ.-ד.-עקעס האָבען אין לעצטען מאָמענט זיך צוריקגעצו־גען, אָבער זייער אַרויסטריט האָט קיין איינפלוס נישט געהאַט אויף דער ביל־דונג פון בלאָק, אדרבה די פּאַרטייען זענען צופרידען פונ'ם אַרויסטריט פון די כ.-דעקעס, ווייל אַזוי אַרום וועלען זיי קענען סיהרען אַ ראַדיקאַלערע טאַקטיק.

היינט זאָל דער צענטראַלעוו אַרויסלאָזען אַ אויפרוף צו דער בעפעלקע־רונג וועגען דער בעדייטונג פון בלאָק.

בלאק פון די ציוניסטישע ארגא־ניזאציעס

וואַרשא, (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) אין די לעצטע צוויי טעג זענען פאָרגעקומען בעראַטונגען צווישען צ. ק. פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע אין פוילען מיט'ן ציוניסטישען עקזעקוטיוו פון לעמבערג. עס איז אַרומגערעדט געוואָרען די פראַגע וועגען די וואַהלען און עס איז געקומען צו אַ פערשטענדיגונג מכח אַ גאַנצע רייה פונקטען. וואַרשיינליך וועט געשאַפען וועו־רען אַ בלאָק פון די דריי ציוניסטישע צ. ק.'ן. די טעג זאָל פאָרקומען אַ בעראַ־טונג אויף מיט'ן אַנטייל פון דעלעגאַטען פון קראַקאָ. פון גוט אינפאָרמירטע קוועלען גיט מען איבער, אַז עס וועט צושטאַנד קומען דער בלאָק פון די ציו־ניסטישע אָרגאַניזאַציע.

אוקראינער ווילען זיך בלאקירען מיט די ווייס-רוסען

לעמבערג. (טעלעפאָניש) די פּוח־רער פון דער אוקראַאינישער פּאַרטיי „אונדא" פיהרען אונטערהאַנדלונגען מיט די ראַדיקאַלע אוקראַאינישע פּאַרטייען וועגען שאַפען אַ בלאָק. עס קומט אויף אין בעטראַכט די אוקראַאינישע סאָ־ציאַליסטישע פּאַרטיי.

די אוקראַאינער האָבען אויך בדעה צו אונטערהאַנדלען מיט די ווייס-רוסען וועגען שאַפען אַ בלאָק. מיט די יודען האָבען די אוקראַאינער בעשלאָסען בשום אופן נישט צו געהן.

סאַנאַציע וועט ארויסשטעלען יודען אויף איהר ליסטע

וואַרשא, (טעלעפאָניש פון אונזער קאָרעספּאָנדענט) די קלאַנגען, אַז די סאַנאַציע האָט נישט בדעה אַרויסצושטעלען אויף איהר ליסטע קיין יודען, בע־שטעטיגען זיך נישט. ווי אייער קאָרעספּאָנדענט ווערט געוואויר פון אויטאָרי־טאַטיווע קוועלען וועט די סאַנאַציע יאָ אַרויסשטעלען יודישע קאַנדידאַטען אויף איהר ליסטע.

קאמוניסטען מאכען וואהל-שטימונג דורך מלחמה-אלארמען

נאָווגרודעק (טעלעפאָניש) דאָ האָבען זיך פערשפּרייט קלאַנגען וועגען בלומר'שע הכנות צו אַ מלחמה צווישען פוילען און די סאָוועטען. די דאָזיגע קלאַנגען ווערען פערשפּרייט דורך די קאָמוניסטען, וואָס ווילען אַזוי אַרום מאַ־כען פאַר זיך וואַהל-שטימונג.

DYREKCJA
Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Spółki Akcyjnej,
(ELEKTROWNIA ŁÓDZKA)

przypomina swoim odbiorcom energji elektrycznej, że **inkasenci i monterzy, jak wogóle personel spełniający czynności służbowe w mieście, posiadają**

LEGITYMACJE KOLORU CIEMNO-ZIELONEGO z FOTOGRAFJAMI,

zaopatrzone w pieczęcie oraz plomby firmowe i podpisy Dyrekcji, ważne do końca 1930 roku.

Aczkolwiek personel Elektrowni obowiązany jest przed rozpoczęciem czynności okazywać legitymacje, uprasza się PP. Odbiorców o specjalne zwrócenie uwagi na ten szczegół, i o ileby funkcjonarjusz przystępował do czynności bez okazania legitymacji, PP. Odbiorcy ze swej strony winni zażądać przedstawienia tejże.

Na niniejsze ogłoszenie Dyrekcja Łódzkiego Towarzystwa Elektrycznego, Spółki Akcyjnej, szczególnie zwraca uwagę PP. Odbiorców nadmieniając, że za nadużycia osób niezaopatrzonych w legitymacje Towarzystwa nie przyjmuje na siebie żadnej odpowiedzialności.

אונזער חשוב'ען מיטגליד ה' גרשון קאזשמינסקי
צוליב'ן טויט פון זיין אונפערגעסליכען פאטער
נ"ע שמעון
דריקען מיר אויס דעם אויפריכטיגסטען מיטגעפיהל און שמערצפולען ביילייד
הגבאים והמתפללים
של בית הכנסת „דחברה חייטים"
זאַכאָדניא 42.

גאַסטראָלן פון דער **ווילנער טרופּע** יאהר XV אנפ. מ. מזאה
זאַל-פילהאַרמאניע נאַרוטאָוויטשא 20
היינט מיטוואָך, דעם 10 סעפט. 8.45 אָוונד — פאָפּולערע פרייזען
„יודענשטאַט"
פון אהרן צייטלין
מארגען, דאנערשטאג, — פאָפּולערע פרייזען
„טאג און נאכט"

E. Gliksman-Freundlichowa צאהן־ארצט
זאוואדזקא 16a וואולטשאנסקא 2 טעלעפאָן 164-47
צוריקגעקעהרט.

אַ טיץ ראש-השנה קאַרטען
נאָר 60 גראשען
מיט דעם אייגענעם נאָמען — דער שענסטער אויסוואַהל ביי מ. אַרבאַך, פּיעטריקאָווער 34, אין הויף, אין דרוקעריי און סטעמפּעל-פאַבריק.

לוין-אַרבייט
ווערט אָנגענומען
פאַר שטרייך-גאַרן-שפּינעריי, צווירנעריי, רייסעריי.
— גיט זעמטליכע פאַכמענישע עצות אויפ'ן אָרט. —
Bracia Wołkowicz, Sucha 8|10
וואָהר מיט די טראַמווייען 10, 15, 16. טעל. 209-84

Dr. Niewiażski
ספּעציאַליסט
פאַר סיפיליס, טריפּער און מענער-שוועכע
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
פאַר דאַמען ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
אַנדזשעיא 5 טעל. 159-40
נעמט אָן פון 8.10 3—1 9—5

Dr. HERSZFINKEL
Zawadzka 15, tel. 111-87
ספּעציאַליסט פאַר קינדער-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט.

Dr. med H. Różaner
ספּעציאַליסט פון הויט- און וענערישע קראַנקהייטען
און קינדערלאַזיגקייט
נאַרוטאָוויטשא 9, טעל. 128-98
נעהמט אָן פון 8—10; 5—8 אָוונד
אַספּעציעלערוואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Z prawami gimnazjów państwowych
GIMNAZJUM HUMANISTYCZNE MĘSKIE
I. KACENELSONA
Cegielniana 28, tel. 151-79
אין אונזער ערשטער העברעאיש-פּוילישער **פרעבעל-שולע** (גן-ילדים) ווערען אָנגענו־מען קינדער אין עלטער פון 4 יאָר, (די שפּילען און אַרבייטן פון די פרעבעל-קינדער קומען פאָר, ביי שענע וועטערען אונ־טער פרייען הימעל.) אין די פאַראַלעלע אנפאַנגס-קלאַסען ווערן אָנגענומען קינדער פון 6 י. אן.
מיט אָנמעלדונגען טאָג-טעגליך פון 9 ביז 2 פאַרמיטאָג און פון 5 ביז 7 נאָכמיטאָג
די דירעקציע.

Dr. med. J. LUBICZ
Ortopeda
גראַנסקא 28, טעל. 183-17
ספּעציאַליסט פון פיינער און געלענק-קראַנקהייטען
פערקרימונגען פון פלייצעס און גלידער
פון זעמטליכע אָרטאָפּעדישע אַפּאַראַטען: הוי וועקלאַדקעס געגען פלאַט־פיס קונסטליכע פיס, אָרטאָפּעדישע גאַרסטען א. א. וו.
נעמט אָן פון 2.30 ביז 4.30 נאָכמ.

Dr. med. Adam Bender
נאַרוטאָוויטשא 30 טעל. 114-75
ספּעצ. אינערליכע און האַרץ-קראַנקהייטען

Dr. A. Mazur
וויסאָכאַדניא 65, — טעל. 166-01
נעמט אָן פון 10—2.30, און 4—6 אָוונד.

Dr. Wołkowyski
צוריקגעקעהרט
צעגיעלניאַנא 25
טעלעפאָן 126-87
ספּעציאַל-אַרצט פאַר הויט וועגערישע קראַנק־הייטען און מענער-שוועכע. אַלע-אַרט אַנאַליזען
בעהאַנדלונג מיט קוואַרץ-שטראַהלען.
נעמט אָן פון 8—2, און פון 6—9 אָוונד.
בעזונדער וואַרטע-זאַל פאַר פרויען.

Dr. med. B. From
ספּעציאַל אַרצט
פאַר אַקושער און פרויען-קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
זאַוואַדזקא 46 טעלעפאָן 142-61.
נעהמט אָן פון 3—5

כאנטר-רעוואלוציע אין ארגענטינא?

אינטערוויאו מיט מיני. זאלעסקי וועגען דער צוקונפט פון א"י

כאנטר-רעוואלוציע אין ארגענטינע?

פאריז, 9. סעפט. (טו) לויט מעלדונגען פון בוענאס-איורס ערוואַרט מען דאָרט דעם אויסבריך פון א כאנטר-רעוואלוציע. די קרוגס-שולען און פארט האבען געשאסען בעשאסען מיט הארמאטען דעם רעגירונגס-פנין.

בוענאס איירעס 9. סעפט. (ספ) „יגנומער פרעס" מעלדעט פון מאנטעווידעא, אז איך די נאסען פון ארגענטינע קומען פאר בלוטיגע שלאכטען.

ווי עס האט זיך ארויסגעשטעלט לוגט די סיבה פון דעם בורגער-קריג אין א פשוט'ן מוספערשטענדניש. עס האט זיך פערשפרייט א קלאנג, אז דער 3. פולק שטוצט די קאנטר-רעוואלוציע. דער גארנזאן האט דאן אנגעהויבען בעשוסען דאס 3. פולק. די קאמאנדא פון דרייטען פולק האט ווידער פון אויהר זיט געמוטיגט אז דער גארנזאן געדט געגען גענ ווי-רונגר, איז געענטפערט מיט א שוסערעי. די צוויי-בעפעלקערונג, וואס שטוצט די נייע רעגירונג האט זיך דאן אויך געכאפט פאר'ן געווער. לעת עתה דויערן די קאמפען, אבער די רעגירונג פערוי-כערט, אז זי וועט זיך בעהערשען די לאגע.

א רעוואלוציע איך בראזיליע?

פאריז, 9. סעפט. (ספ) לויט אונבעשטעטיגטע קלאנגען פון מאנטעווידעא זאל אין דרום-בראזיליען האבען אויסגעבראכען א רעוואלוציע. דער קרוגס-מי-ניסטער פון אינגווי האט ארויסגעשוקט אויף דער בראזיליאנישער גרענץ א פולק קאוואלעריע, כדי צו פערהינדערן דעם אין-ווענטיגלע גרענץ-צווישען-פאלען.

מוראדיגע פיר'ס שרפה איך איזיז

אטען 9 (אר) איין אטענער פארט האט אויסגעבראכען א ריזיגע שרפה. עטליכע שיפען זענען שוין פערברענט געווארען. דער שאדען בעטרעפט צעהנ-דליגער מיליאנען. עס איז פארהאן א מורא אז דאס פייער זאל נישט ארומכאפען די דערנעבענליגענדיגע נאפט-סקלאדעס.

יוד ווייניירט אלס גובערנאטאר

פון דער אמעריקאנישער עמבאסי-באנק

ניו-יארק, 9-9 (טעלעגראפיש דורך יט"א) פרעזידענט הובער האט נאמיניירט סער אויגוסט מעיער אויפ'ן אמט פון גובערנאטאר פון „פעדעראל רעזערוו-באארד", עמבאסי-באנק פאר אמעריקא.

סער אויגוסט מעיער איז דער צווייטער יוד, נעבען ריכטער בראנדייס פון העכסטען געריכט אין אמעריקא, וועלכער פערנעהמט אין אמעריקא דעם העכסטען אמט אין דער רעפובליק.

אינטערוויאו מיט מיני. זאלעסקי וועגען א"י פראגען

גענף, 9. (יט"א) דער פוילישער אויסערן-מיניסטער זאלעסקי האט ערטיילט דעם ספעציעלען יט"א קארעספאנדענט ב. סמאלאר א אינטערוויאו, בעריהרענדיג די בעראטונגען פון פעלקער-בונד-ראט וועגען די א"י פראגען. מיניסטער זאלעסקי האט ערקלערט פאלגענדעס:

הענדערסאנ'ס דעקלאראציע, וואס איז אפגעגעבען געווארען נאך מיניס-טער פראקאפעס בעריכט דערלאזט נישט קיין שום צווייפעל אין די אינטענצען פון ענגלאנד נישט צו מאכען, וועלכע עס איז בעגרענצנגען דער יודישער איינוואנדערונג קיין ארץ-ישראל.

די שריפטליכע ערקלערונג, וואס מיניסטער הענדערסאן האט אפגעגעבען דעם ראט פון דער פעלקער-ליגע בנוגע דער צוקונפטיגער פאליטיק אין א"י, ערלויבט מיר אויסצודריקען דעם פעסטען גלויבען, אז די עוואלוציע פון דער יודישער נאציאנאלער היים, אזוי ווי זי איז פארגעזעהן דורך דער באלפור-דעקלאראציע, וועט זיך ענטוויקלען ביי די גינסטיגסטע בעדינגונגען, פערזיכע-רענדיג גלייכצייטיג דעם אלגעמיינעם וואוילי- זיין פון לאנד, וואס וועט ערמעג-ליכען די שאפונג פון זעלבסט-פערוואלטונגס-אינסטיטוציעס צו גונסטען דער גאנצער בעפעלקערונג פון א"י.

גענף, 9. (יט"א) די ערקלערונג פון מיניסטער זאלעסקי האט ארויסגע-רופען א גרויסע פערוואונדערונג אין די יודישע קרייזען. מען ווייזט אן, אז עס פעהלט אין דער ערקלערונג די געוועהנליכע וואָרימקייט, מיט וועלכער מיניסטער זאלעסקי פלעגט רעדען וועגען די יודישע אינטערעסען אין א"י. אויסער דעם ווייזט מען אן, אז מיניסטער זאלעסקי האט צום ערשטען מאל זיך ארויסגעזאגט אין דער פראגע וועגען זעלבסטפערוואלטונג אין א"י.

הערבערט סעמיועל ווערט וויצע-קעניג פון אינדיען

לאנדאן, 9-9 (טעלעגראפיש דורך יט"א) „אבסערוועטער" טיילט מיט, אז די קלאנגען וועגען דער נאמינאציע פון סער הערבערט סעמיועל אלס וויצע-קע-ניג פון אינדיען, בעשטעטיגען זיך. דער פריהערדיגער גובערנאטאר פון בענ-גאליען, לארד לעבלאנק האט דעם פארשלאג איבערצוגעבען דעם אמט אלס וויצע-קעניג פון אינדיען, נישט אנגענומען. ער האט דערביי ארויסגערוקט די קאנ-דידאטור פון סעמועל'ן.

גענוו. דייטשער קרוין-פרינץ... א באלשעוויק

און שטיצט אונטער מיט ריזיגע געלד-סומען די נאציאנאל-באלשעוויקעס אין דייטשלאנד

די פערבינדונגען וואהל-קאמפאניע און דייטשלאנד האט געברענגט א גאנץ אונ-ערוואַרטעטען סיודפרוט: א שידוך צווי-שען די קאמוניסטען און די פאשיסטישע האקענקרייצלער.

ווי די דייטשע פרעסע גוט אויבער-טרעטען די דאזיגע 2 עקסטרעמע פאר-מיגען ארויס אויף געמיינזאמע מיטינ-גען און פרעדיגען א נאציאנאלען באל-שעוויזם. די קאמוניסטען, פון זייער זייט האבען דעם באדען צו אזא פעראייניגונג צוגערייט דערמיט, וואס זיי האבען אויבערגענומען פון די עקסטע נאציאנא-ליסטען די הערצע גענען דאנציגער קא-רידאר, און די היטלעראווצעס זענען, ווי בעוואוסט, שוין פון לאנג א חוץ זאלאל-נישע אנטיסעמיטען אויך... סאציאליס-טען. זיי רופען זיך טאקע — נאציאנאל-סאציאליסטען.

און שיילוח מוט'ן שידוך צווישען די קאמוניסטען און די היטלעראווצעס, און בראי צו דערמאנען ווער עס זענען די געלד-געבער פאר דער חיטלערישער וואהל-אקציע. דאס זענען נישט קיין אנ-דערע, ווי דעם גרויסן קרוין-פרינץ ווילהעלם. זיין יונגערער ברודער פרינץ אויגוסט ווילהעלם, וועלכער און ארויס פון שטאל-העלם" און ארייננעטרעטען אפיציעל און דער היטלער-פארטיי. דער גרעצאנ פון קאבארג—גאטערע, דער פרינץ קריס-טיאן פון שארמבארג — לויפע, די פרינ-צעסין רוים און אנדערע געוועזענע הויפ-לייט, וועלכע" געשטוצט מוט זעהר גרויסע סו-מען געלד צו פיהרען די וואהל-אקציע, און אפ מוט די דאזיגע לעט האבען זיך דאס איצט פעראייניגט די קאמוניסטען, וועלכע ווילען אזוי ארום אינפיהרען דעם נאציאנאלען באלשעוויזם אין דייטשלאנד.

וואס פאר א מארגע זאלען עס קאן אלץ געפירען ווערען בעת א וואהל-קאמ-פאניע.

איבערגעריסען די יודיש-אראבישע אונטערהאנד-לונגען ווענען כותל-מערבי

ירושלים, 9 סעפטעמבער (טעלעגר. דורך יט"א) די יודיש-אראבישע אונטערהאנדלונגען, וואס זענען געפיהרט געווארען אין דער פראגע פון כותל-מערבי, זענען ענדגילטיג איבערגעריסען געווארען, הויפטזעכליך צוליב די אינ-טריגעס פון ירושלמ'ער הויפט-מופטי.

עס זענען נישטא קיין אויסזיכטען, אז די אונטערהאנדלונגען זאלען בע-נייט ווערען.

יודישער געריכט איז האמעל אפגי-שאפט נאך 5 יאהר עקזיסטענץ

ריגא, (ספ. טעל.) דער „עמעס" פון מאסקווע מעלדעט, אז דער יודי-שער געריכטסהויז אין האמעל איז אפגעשאפט געווארען, נאכדעם, ווי ער האט סונקציאנירט פינף יאהר צייט, איז געווען א זעלטענער ערפאלג האט גע-בראכט פיל נוצען און איז געווען שטארק פופולער.

די אפיציעלע סיבה פאר'ן אויפלעזען דאס געריכטס-הויז איז מאנגעל אין יודישע ריכטער.

מען הויבט זיך אן דערקענען...

שארפע אטאקעס פון דער ארץ-ישראל'דיגער פרעסע אויף די ווארשאווער גאכמיטאן-צייטונגען

אין דעם ארגאן פון דער יודישער ארבייטערשאפט אין א"י „דבר" שרייבט ד' שלמה לופסקי אנ'ארטיקעל, און וועלכען ער פיהרט אויס:

א שווערען קרוזוס מאכט איצט דורך די ציוניסטישע בעוועגונג און עס דאכט זיך, אז די אויפגאבע פון דער ציוניס-טישער בעוועגונג אין אויהר פרעסע און גלות און צו דערוועקען די שלאפענדיגע אנהויבען א פערשטארקטע אקציע. אבער פאלכוש נוצען מור נישט אויס אלע מעגליכקייטען, וועלכע זענען פאר-דאן, כדי צו פערשטארקען אונזער מע-מונקייט, פערקעהרט, זי און נאך פיל שוואכער געווארען.

מיט וואס פערגעסט זיך און דער איצטיגער שווערער צעט די גלות-פרע-ג'ע? אם דאך איך צופעלג בעקומען אזוי גומדען פון דער ווארשאווער נאר-מומאג-צייטונג „רעכטיגע נעעם" די נומער 162 און 163, און לא די אור דאך דארט גושט געפונען קען זכר פון דעם אלעמען זיך שרעקט אונז און דעם אויצטיגען אנערעכען און אויסער-לוכען כרוזוס, און ווענג, וואס בולגע דאמאגן, אויסגעטראלטע מע-ליות פון אלע שעען ווענלט אין אין דעם אויך פון ארץ ישראל פולען אויס די גאנצע צייטונג, נאר אפילו די ער-מוקלען, וועלכע בעדאנגלען דעם מצב פון די יודישע מאסען, וועלכע זוכען א לזונג פאר זייער קזוסטענץ און עמ-נראציע, אויך די ארטיקלען זענען אנמ-ציוניסטיש.

און לעט-ארטיקעל אונטער דעם מ-טעל, „וואס זאלען דאר מון די מוועגע-דער יונגע מענשען און פוילען, וואס האבען גושט קען שקוסטענץ?" בע-מאנט דער שרעבער, אז ער שרעבט וועגען א זאר, אויבער וועלכער ער האט שוין אלען א סך געשריבען נאר צולוב דער וועלכמוגכטע פון דער פרעגע דארף מען וועגען דעם שרעבען יערען מאנ. די פרעגע אזו: וואיהנען זאלען עמגרי-רען די יודישע יונגע מענשען, וואס האבען נוטש דא וואס צו טון און האבען אויך נישט קען האפנונג קען ארבעט צו בעקומען.

דער ארטיקעל-שרייבער און „דבר" פיהרט אויס:

צו אזו דאס די שמעלונג פון דער ציוניסטישער בעוועגונג צו דער עמי-גראציע פרעגע און צו דער לאזונג פון דער יודיש-פרעגע אין גלות? און בפרט, אז עס ווערט נערעדט וועגען דער יו-נער, וואס זוכט אנ'אמת'ען תחלית אין נישט נאר א שטוקעל ברויט צו שטילען דעם הונגער. צו אין נישט די אויפגאבע פון א ציוניסטישער צעטונג, צו הויזען דער יונגער ארץ ישראל אלס דעם אנ-

---

פולע טאבעלע פון די געווינסען \ 5-טע קלאס — 1-טער טאג פון דער ציהונג

היינט איז ערשטען טאג פון דער ציהונג פון דער 21. מלוכה-לאטעריע. זענען געפאלען די הויפט-געווינסען אויף פאלגענדע נומערען:

10,000 zł. Nr. 104675 168976 189602 207960.

5,000 zł. Nr. 38691 45281 57782 98690 118474 169241 169529 192022.

3,000 zł. Nr. 2398 10017 20084 60004 193454 207255.

2,000 zł. Nr. 82812 84131 140180 142713 194316 206904.

1,000 zł. Nr. 11356 16989 20951 21616 22252 29147 29328 34604 41699 55445 73816 110526 114704 140528 149101 149362 187479 205360 206819.

600 zł. Nr. 3168 4542 6117 6626 7810 24361 31195 36007 59796 66225 76894 80580 96473 98736 113501 114740 115093 134142 136627 152074 152256 152530 153375 154179 158900 165638 166660 168082 168360 170890 177439 177725 180146 183387 193989 197013 202908 205028.

500 zł. Nr. 35 2611 2785 5316 6120 8316 10253 11708 12208 14765 15731 18687 19360 20080 20219 24128 26369 29076 30740 30811 31506 32622 35256 37407 37555 38328 42539 44202 46718 47365 47737 48797 50591 50631 52105 52676 56799 56855 60217 63675 63722 63787 64917 65296 66521 67300 67854 67925 69660 69768 70483 70757 71745 73665 76439 77115 81002 85117 86409 93227 93558 95086 95237 97548 98040 98249 99707 102082 103998 106680 106684 107648 108662 112761 112960 115341 116828 122790 122739 122969 123532 123554 124305 127149 127579 127625 129259 131091 133893 134199 136808 138615 138757 141654 142108 142158 142892 147199 151252 151825 153151 155212 159770 160290 160673 161523 162750 163068 164227 164618 164917 169623 175937 177714 177902 182293 183748 185469 186343 186728 187245 188296 188981 190623 196026 196900 197654 198553 200089 201060 202912 203976 206381 206482 208009 208254 209864.

צו 250 זל. האבען געוואונען פאל-גענדע נומערן:

250

63 74 307 56 59 83 591 860 915 1120 64 216 283 415 745 848 50 99 946 70 2057 83 96 161 322 415 73 589 636 857 900 4 3040 167 95 264 346 56 400 671 701 6 29 42 823 57 944 92 4042 4156 263 78 396 412 43 64 98 754 885 928 5169 5309 73 405 41 70 518 82 35 859 992 6072 114 135 247 52 340 41 42 401 81 60 592 624 834 98 7007 51 7228 30 302 23 36 83 444 529 611 82 715 817 77 859 75 935 55 85 8119 32 261 351 408 72 580 83 87 717 29 68 810 967 94 9106 202 91 813 457 60 502 636 836 46 916 21 87 10011 102 55 217 39 60 96 835 47 496 599 616 64 94 700 719 29 92 850 55 76 78 11043 72 181 251 65 84 372 593 615 718 72 804 943 12121 99 221 55 89 857 419 62 528 52 600 15 75 775 885 988 13078 97 141 49 55 283 385 425 35 97 538 43 714 17 867 78 961 14061 89 242 425 550 766 67 969 15084 92 199 335 56 438 572 627 45 77 82 737 57 16092 115 348 493 519 634 43 778 879 926 74 17136 96 273 384 409 22 26 620 802 48 18001 13 103 69 80 348 477 94 517 697 738 828 99 926 41 19440 511 55 71 92 609 16 21 75 737 75 995 99 20173 222 92 368 86 88 459 684 61 71 884 947 21204 471 581 93 679 767 98 947 22044 48 104 204 19 52 72 75 466 524 650 78 99 817 65 23215 20 89 93 97 394 450 542 86 732 904 24052 141 481 99 507 41 627 94 872 81 949 60.

25005 35 258 425 56 556 635 705 10 46 88 914 86 26213 21 80 64 376 97 411 580 635 847 27074 147 78 234 67 96 835 82 419 728 883 901 32 90 28024 82 211 77 94 473 602 45 60 95 773 894 964 29206 444 501 8 67 634 92 847 30039 52 59 62 172 339 50 71 83 408 56 588 749 89 888 98 31066 227 28 45 438 57 520 54 77 627 812 927 77 93 32329 526 99 708 60 86 918 65 33000 40 187 95 97 280 789 810 63 34041 78 113 77 214 421 65 553 58 79 616 796 831 959 35021 36 179 283 95 351 419 39 80 548 613 45 703 10 51 97 816 79 96 906 36053 23 327 50 90 403 11 30 873 957 37198 254 62 307 73 466 509 723 38003 67 83 107 58 95 213 65 308 453 514 613 39000 52 189 335 506 33 644 93 887 40153 65 231 409 48 684 86 715 18 819 935 41026 117 72 251 55 364 526 51 607 754 962 68 78 84 42030 35 117 251 350 78 86 439 63 93 535 76 603 84 91 942 43045 87 132 210 80 316 30 88 410 606 9 75 784 843 45 44015 208 32 300 499 674 757 873 45020 81 168 295 340 43 416 32 609 750 65 81 826 29 40 72 912 21 42 46020 27 293 609 767 85 823 30 82 913 75 47077 121 311 438 546 58 625 862 48550 613 27 73 96 722 907 37 49035 36 71 154 234 47 234 47 68 335 96 402 559 696 797 853 911 26 73 50063 205 16 33 472 609 53 72 705 829 43 978 51033 76 103 72 211 72 332 77 503 41 700 835 92 973 52000 147 48 95 212 14 401 74 555 61 701 21 35 850 928 70 53101 29 54 61 80 337 72 83 539 92 650 784 850 51 902 54018 122 88 238 57 84 459 622 843 55054 136 74 85 98 226 34 40 428 558 88 625 707 33 73 997 56023 124 55 60 226 484 599 647 67 815 57031 477 620 708 968 58022 218 70 96 369 453 611 65 69 707 63 926 59139 42 48 89 283 815 71 441 528 34 98 694 805 954 96 60014 136 52 80 90 275 303 454 93 501 67 70 675 83 97 974 61102 50 94 240 85 312 80 601 829 915 61 62005 79 94 113 27 83 202 416 56 87 558 72 697 731 82 813 63180 90 213 337 534 52 68 769 82 990 64057 226 28 372 94 454 98 526 57 81 941 78 65265 69 550 59 67 761 937 66025 204 447 91 93 684 87 740 959 67017 128 78 259 381 431 51 619 92 719 33 886 929 60 68128 453 76 84 518 82 735 39 60 851 932 34 69008 17 114 15 249 77 328 415 52 501 640 772 875 70049 60 130 79 412 511 25 646 50 60 853 71064 442 60 625 51 830 57 983 72112 27 51 202 371 88 427 49 589 52 644 727 862 982 93 73008 130 99 203 26 57 99 311 411 29 64 96 526 67 711 78 93 878 74100 39 73 273 308 64 411 51 56 679 738 713 41 99.

75082 113 269 312 62 489 518 31 39 91 630 84 800 44 95 76178 217 415 516 22 669 84 855 80 89 925 77034 94 258 76 95 380 92 403 737 40 900 35 78053 69 175 78 87 413 45 95 511 648 748 57 917 37 79126 357 488 624 77 717 832 71 993 80030 82 124 24 315 41 64 404 38 570 94 626 83 71 60 873 81065 327 63 92 529 632 65 66 811 23983 82019 60 269 87 93 304 424 42 545 53 54 91 947 83157 318 422 540 86 760 812 34 84013 155 74 235 95 497 583 917 53 85014 172 251 301 7 310 14 32 43 109 624 722 901 4 86014 79 345 75 417 559 612 23 24 774 855 88 929 50 75 87001 6 279 435 74 597 677 92 793 954 88186 488 510 92 618 70 956 60 87 89183 92 357 68 523 622 78 790 839 900 91 90072 90 121 77 433 507 62 93 767 84 40 89 91134 243 57 511 49 687 96 763 67 824 92186 210 341 53 460 88 600 87 756 907 46 63 93011 55 68 103 906 94016 56 75 83 98 273 300 76 86 417 567 626 754 92 95053 95 155 208 40 52 83 308 11 406 11 24 671 855 56 926 31 68 96080 92 114 98 242 83 360 404 41 649 764 819 76 988 97181 389 524 66 664 708 35 73 95 819 959 98260 72 401 14 616 742 888 941 91 99001 8 91 116 99 564 644 766 845.

10052 124 40 439 82 556 98 602 49 720 63 79 80 95 990 101039 46 53 58 128 36 41 445 555 570 92 635 68 703 814 102034 36 100 62 67 200 52 311 440 521 728 31 828 74 90 976 103004 72 255 340 82 407 61 582 706 86 879 940 45 82 95 104046 85 131 73 227 28 464 501 16 97 620 48 74 830 51 67 987 105089 152 200 30 84 341 421 519 78 80 709 106116 243 350 501 630 776 858 76 107069 14 884 225 534 689 760 803 900 22 108088 123 30 70 230 304 37 554 683 739 71 861 905 9 47 109075 96 207 307 329 400 22 544 622 84 703 8 801 14 44 73 947 61 110239 75 324 465 537 61 639 53 66 733 856 915 53 111004 65 190 220 29 36 301 39 43 405 16 500 56 680 932 97 112146 391 425 94 520 92 980 113032 107 50 240 414 591 689 734 42 69 835 914 114230 566 652 55 750 115207 303 417 514 36 37 42 52 68 788 93 830 935 117078 91 229 420 80 527 647 70 930 58 118007 231 67 328 67 382 400 39 573 98 704 89 810 85 908 46 89 119251 478 535 77 612 791 93 864 86 987 120009 15 52 70 174 223 470 505 12 21 7 483 624 28 65 92 945 69 74 121131 267 77 366 76 883 122070 115 89 261 98 343 540 662 90 746 59 80 961 123040 140 65 215 18 40 91 398 610 22 27 63 69 986 87 124089 209 48 60 68 75 302 18 443 81 515 62 645 73 90 775 885 907.

125017 26 116 53 207 79 377 667 850 908 23 26 84 126017 134 240 310 23 443 598 955 127017 43 107 300 46 64 545 77 619 905 128159 231 308 31 410 11 510 63 79 614 32 732 61 833 945 85 129007 78 132 271 360 78 585 722 26 818 910 12 78 130030 122 297 347 48 489 680 902 131027 255 94 300 15 33 83 86 460 81 612 791 886 935 132349 450 581 754 85 133105 31 218 531 609 32 67 76 790 827 938 134042 80 103 418 90 576 897 948 53 135093 177 267 353 65 93 426 655 711 820 96 997 136003 184 237 46 344 426 49 686 94 839 137065 135 215 63 81 418 66 549 638 740 848 72 82 929 63 138070 193 372 80 445 600 91 816 59 139197 359 448 603 63 722 72 891 907 140195 212 334 521 93 771 921 82 141093 207 46 481 591 650 51 59 779 825 929 82 89 142097 163 78 339 941 45 143189 217 28 301 808 30 915 85 144060 87 148 225 96 409 530 78 690 719 840 950 145077 114 42 67 200 21 37 416 31 58 744 45 74 85 871 930 146097 228 53 438 93 660 95 726 39 67 970 147124 56 94 214 389 448 557 626 769 847 948 66 148052 62 64 98 123 239 69 393 421 512 616 18 95 775 833 92 927 88 149164 279 385 400 573 907.

150004 25 183 356 412 24 55 501 56 59 92 670 701 45 815 904 151064 133 418 503 12 71 98 653 749 85 985 86 88 152086 112 20 79 86 260 328 56 57 81 97 479 83 500 663 95 716 22 931 153030 86 218 92 305 12 400 25 74 549 643 882 924 33 154058 112 79 333 436 502 21 76 803 16 30 54 70 71 155115 17 399 427 598 618 816 994 156005 12 61 221 496 536 634 56 991 157017 110 231 461 77 547 644 67 723 931 158048 68 168 233 524 64 609 71 89 708 25 49 99 962 159040 106 20 313 74 84 478 599 637 73 743 891 978 160687 99 867 82 938 61 161194 388 99 512 31 603 84 748 805 58 96 908 41 162012 14 33 216 43 52 57 356 65 436 37 50 520 69 87 625 56 992 163000 34 105 33 65 237 97 346 96 400 870 927 84 164082 129 207 43 346 426 86 573 615 54 95 772 838 98 921 95 165019 24 47 87 104 35 45 82 262 363 82 467 525 55 643 88 841 918 166028 30 151 214 35 48 417 53 545 753 832 52 90 167024 59 128 208 349 435 96 603 13 82 721 23 34 58 79 804 61 76 80 913 44 168150 249 463 595 908 46 59 169174 89 93 362 401 59 544 65 87 664 703 93 843 925 170117 41 60 244 92 363 76 90 548 737 89 846 171039 156 283 327 89 422 90 521 80 685 755 82 172219 24 310 446 502 603 53 75 91 829 173037 152 64 81 398 417 562 72 91 609 19 57 89 703 30 36 64 78 87 871 78 905 12 174189 330 478 83 515 621 740 805 16 903 35.

175003 216 30 69 318 22 83 89 496 576 642 854 176033 47 61 227 50 76 89 339 405 65 552 56 684 795 857 909 38 41 71 177074 214 401 564 69 83 616 49 742 861 905 178046 120 68 315 67 451 583 05 683 96 705 909 25 179024 35 64 78 109 12 297 345 532 57 79 95 624 815 957 180037 47 164 99 250 414 553 69 665 765 846 56 97 181135 46 300 85 408 620 612 913 32 46 182011 53 85 119 447 76 607 761 98 835 36 92 96 183010 47 160 227 39 357 409 13 507 47 649 725 26 34 940 82 184070 209 34 51 48 300 42 58 536 68 69 610 33 729 33 62 74 848 61 83 996 185182 207 341 409 58 583 707 52 878 905 16 50 186053 105 207 92 304 53 405 27 48 65 92 500 64 753 74 861 187109 60 200 95 311 95 437 558 98 636 59 78 946 188073 212 35 315 406 9 73 627 886 189011 97 202 323 422 65 507 10 73 702 23 32 45 48 841 935 190111 64 95 206 345 462 68 863 92 191188 342 67 425 72 615 804 192116 82 212 54 333 57 459 69 578 79 601 50 79 761 953 92 193005 58 63 175 78 267 523 96 647 54 82 750 803 59 194144 78 295 513 56 717 50 195053 61 227 398 543 629 819 25 51 918 22 44 196004 43 234 374 84 410 34 516 619 721 43 809 94 980 197049 122 55 353 59 75 82 453 608 706 20 20 24 37 81 828 915 42 198052 55 94 364 459 504 21 46 665 706 20 47 74 99 809 199091 100 46 68 93 254 302 38 433 500 19 41 64 81 85 642 721 27 32 90 94 967.

200157 213 450 617 27 739 853 909 52 73 201040 96 262 300 74 468 70 500 21 55 67 697 732 951 55 81 202020 195 304 23 59 96 448 68 509 11 70 659 958 203052 80 81 77 290 409 20 501 35 40 656 712 980 204187 235 388 518 56 627 65 960 205022 111 80 227 38 313 21 80 417 505 56 64 66 70 719 801 91 206190 225 84 89 90 91 404 535 604 44 849 920 207242 370 93 536 729 996 208111 209 20 31 386 459 70 566 733 870 76 950 209030 50 210 306 487 523 745 810 89 910 32 36.

„צעפעלין" אויפ'ן וועג קיין מאסקווא

בערלין, 9. סעפט. (ספ.) „צעפע-לין" אין השגח אפגעפלוגען קען מאס-קווא. אין צעפעלין גיינען זיך 20 פא-סאזשירען. דערינען אונגעג בעאמטע פון דער סאוויעטישער אמבאסאדע. דער צעפעלין זאל אנקומען קען מאסקווא מיטוואך.

לעזט און אבאנירט דאס „לאדזער טאגעבלאט"

לאדז
10 סעפט. 1930
זון אויסג. נ״ז: 4.57
זון אונטערג. אנגב: 6.10
מיטוואך, י״ז אלול תר״ץ פ׳ תבוא

טאג-בראניק

רעגיסטראציע פון יאהרגאנג 1912

היינט, מיטוואך דארפען זיך צושטעלען צו דער רעגיסטראציע אין מילי־טערישע־פאליציייאישען ביורא אויף פּיעט־ריקאווער 212 די יונגעלייט, וועלכע זע־נען געבוירען אין יאהר 1912, וואוינען אויפ׳ן שטח פון 3. קאמיסאריאט און ווייטער פאמיליען נעמען הויבען זיך אָן מיט — H, Ch, I, J, K, ווי אויך און פון 8 קאמיסאריאט — T, U, W, Z, Ż.

צו דער רעגיסטראציע מוז מען מיט־נעמען אַ פּאס, אָדער אַ מעטריקע מיט אַ פאטאגראפיע בעשטעטיגט דורכ׳ן הויז ווירט און ענטשפּרעכענדען פאליציי־קאמיסאריאט. ווי אויך אַ שול צייגניש, עווענטועל אַ האנדווערקער ביישטעטיגונג.

רעגיסטראציע אויף שטיצע פאר אויגוסט

חנים, מיטוואך דארפען זיך רענ־טרירען אויף שטיצע פאר אויגוסט די ארבעטסלאזע, וועלכע נעמען עס הויבן זיך אָן מיט — K, L, Ł.
דאנערשטעג — M, N, O.
פרייטאג — P, R, S.
שבת — T, U, W, Z, Ż.

בלומרשטע „סטודענטען" האבען אויסגעשווינדעלט 100.000 זל.

אויף „שטיצע" פאר אַכאַדעמישע הילפס-אינסטיטוציעס

סענסאציאנעלער פּראצעס אין לאדזער קרייז-געריכט מיט 324 עדות.

(§) אין לאדזער קרייז-געריכט האט זיך געכטען אָנגעהויבען אַ סענסאציאנ־עלער פּראצעס געגען 27-יאהריגען יצחק סוריאנסקי, דעם 24-יאהריגען פעליקס נומערטאָ, דעם 19-יאהריגען ישראל גור שלאק און דער 19-יאהריגער מאלגאַ־זשאטא סקיערקאָווסקאַ, אַלע וואַרשא־ער אינוואוינער. זיי ווערען בעשול־דיגט, אַז זיי האָבען זיך אָרגאַניזירט אַלס בלומר׳שטע „אַקאַדעמיקער" און האָבען געזאַמעלט סימען געלד פאַר די אַקאַדעמישע וועלבסט־חולף־פערבאַנ־דען, און דאָס געלד אַראָפּגעלאָזט צו זיך אין קעשענע.

אַלס פערטרויענס־מאַנער זענען אַרויסגע־טרעטען די אַרויאַטאַטען קאָבולינסקי, סטיבולקאָווסקי, ברוינשטיין און זעלמאַ־גאָווטש.

פון בעשולדיגונגס־אַקט איז צו זעהען, אַז דעם 1. יולי פ. י. האָט צו דער זאַ־מאַשטשער פּאָליציי זיך געוואַנדעט דער סטודענט דובטער, וועלכער האָט געמעלד־דען, אַז מערדעכטיגע פּערזאָנען זאַמלען אין שטאָט געלד פלומר׳שט אויף זומער־קאָלאָניעס פאַר סטודענטען. די פּאָליציי האָט צומאָרגענס ארעסטירט אויזאַק קו־ריאַנסקו׳ן, וועלכער איז צוזאַמען מיט די זאַמאָשטשער אַקאַדעמיקער דובטער, צימרונג און ערלעכבערג געגאַנגען און קאָמיסאריאַט ארטן — אינער האָט דאַן פאָרגעשטעלט אַ לענטומאַציע אויפ׳ן נאָמען פון יוסף גורשלאַק מיט אַ בע־שטעטיגונג פון דעם אַקאַדעמישען פער־באַנד „זיעדנאָטשניע", אַ צווייטער האָט פאָרגעשטעלט אַ וואַרשאַווער טראַמווי־בוכעל אויפ׳ן נאָמען פון מוירוצו בלו־מענקראַנץ. קוריאַנסקי האָט זיך אָנגע־געבען אַלס „זשורנאַליסט", וועלכער האָט ערקלערט, אַז די פערהאַלטענע זענען אַקאַדעמיקער און — אָרענטלוכע מענ־שען. מחמת דער בלומענקראַנץ און זיין פאַמאָגראַמיע אויפ׳ן פּערזענלוכען דאָקו־מענט האָט עפּעס נישט געשטימט, האָט די פּאָליציי געהייסען זיך ווייזען דאָס געלד, וואָס די „סטודענטען" האָבען גע־זאַמעלט. גורשלאַק האָט דערויף ער־קלערט, אַז מיט די פונאַנץ־ענינים פער־נעמט זיך בלומענקראַנץ, וואָס זיין ריל־טיגען נאָמען און פעליקס נומערטאָ.

נומערטאָ האָט זאָ געבעטען דעם דיזשורירענדען פּאָליציאַנט, ער זאָל מיט אים אַרייגנעהן און צוזאַמען צומער־ריאַנסקו׳ן, וועלכער איז זאַמאָשטשער דובטער, צימרונג און ערלעכבערג געגאַנגען און קאָמיסאריאַט אין דער לעצטער צייט. דער פּוזשע־דאָווניק האָט דאַן געפרעגט נומערטאָ׳ן: „זעט זיך מודה, צו אויהר האָט געגאַר־בעט אויף רעכטס, אָדער אויף לינקס". נומערטאָ האָט ערקלערט: „אויף לינקס. נישט געוועזען קיין עצה. כ׳בין געפאָהרען אויפער די גרעסטע שטעט פון פּוילען, און אין אַזאַ קלענער הונגער־שטעט, ווו זאַמאָשטש, פון אור ארייגגעכאַלען .."

בעת דער רעוויזיע און די טעקעס פון די „נדבות־קלובער", זענען געפונען גע־וואָרען מעהרערע טעלעפאָן־בוכלעך פון פיל שטעט און פּוילען, פערשידענע בלאַקן, אויפרופען צו דער געזעלשאַפט און אַ ראַגדוגען שטעמפּעל פון „זיעדנאָ־טשעניע".

צווישען די פּאַפּירען און אויך געלע־גען די פאָטאָגראַפיע פון אַ פרוי. ווען פּאָליציי האָט געפרעגט ווער זי, און, דאָס נומערטאָ געענטפערט, אַז זי און אַ בעקאַנטע. אַנ׳אַנוועזענדער פּאָליציאַנט וואָס אָבער געזעהען, אַז ער האָט די וועלבע דאַמע געזעהען און געזעלשאַפט פון די פערוואַלטענע און זאַמאָשטש. ווען די דאַמע איז פערבעטען געוואָרען פון דער נאַס און קאָמיסאריאַט ארטן, האָט קוריאַנסקי געבעטען דעם פּאָלי־ציאַנט, ער זאָל זי לאָזען צו רוה און דערבי אויהם פאָרגעשטעלט אַ לעגיטי־מאַציע פון דער חודש־שריפט „אָשוויס־מאַ" און אַ ווינטשאַנג מיט אַ מעלדונגס־שטעמפּעל פון לאדזער האַמעל „באַלאָ־ניע". ליתר תוקף האָט ער דעם פּאָלי־ציאַנט דערלאַנגט 50 זל. און יד ארטן.

ווען די דאַמע און געפיהרט געוואָרען אין קאָמיסאריאַט, האָט זי פאָרגעלעגט דעם פּאָליציאַנט צו זעהן זיך מיט אויהם פערוויילען, אַבי ער זאָל זי בעפרעגען. די פּאָליציי האָט פעסטגעשטעלט, אַז די דאַמע הייסט מאַלגאָזשאַטאַ סקיערקאָוו־סקאַ, אַ פּראָסטיטוטקע זי האָט בײַ זיך אויך געהאַט אַ לעגיטימאַציע אַלס מיט־ארבייטערין פון „אָשוויאַטאַ".

דערנאָך און אויך קוריאַנסקי׳ן ארעס־טירט געוואָרען.

בײַ אַ קרויץ־פאָרהער האָבען אַלע ארעסטירטע זיך טורה געוועזען און אויס־שווינדלען געלד בײַ פיל מענשען, וועל־כע האָבען געשפּענדעט פאַר אַקאַדעמי־קער.

די קרבנות פון דער שווינדלער־באַנדע זענען געווען על־פּי רוב אינדיווידועלער, סוחרים, דאָקטוירים, אַדוואָקאַטען א. א. זיי האָבען אַזוי ווייט אויסגעשווינדעלט און פערשרעקענד שטעט בין 100.000 זל. די צום מעהרסטען „אָנגעקריגענע" זענען געווען פון לאָדז, קאָנקרעט — 143 פערזאָן.

צולויט דעם און דער פּראָצעס אויבער־געוווזען געוואָרען קיין לאָדז צום פּראָ־צעס זענען ארויסגעריפען געוואָרען 324 עדות.

קוריאַנסקי האָט זיך מודה געווען און ארגאַניזירען די באַנדע. דער ערשטער ארויסטרעטער און געווען אין לאָדז. גור־שלאַק האָט געגעבען 20 זל. פאַר אַ טאָג „ארבייט". גורשלאַק האָט אויסגעהאַל־טען די סקיערקאָווסקאַ. זי האָט זיך ניט בעטייליגט און דער „ספּילקאַ".

מחמת די אָנגעקלאָגטע האָבען זיך מודה געווען, זענען נישט אויסגעהערט געוואָרען די עדות.

דער פּראָקוראָר און די פערטיידיגער האָבען דאַן געהאַלטען זייערע רעדעס דער אורטייל וועט אויסגעטראָגען ווערען היינט בײַטאָג.

דאקטוירים אויף איבונגען

(ב) אַלע אָפיציערען־דאָקטוירים, וועל־כע האָבען אין פערגאַנגענעם יאָהר נישט דורכגעמאַכט די מיליטערישע אי־בונגען, וועלען גערופען ווערען צו די איבונגען דעם 1 אָקטאָבער.

צוגאב-פּאבאר-קאמיסיע פאַרן יאהרגאנג 1908

הינצמוגען דאָנערשטאָג דעם 11. ד. ח וועט אַמטירען אַ צוגאַב־פּאַבאַר־קאָ־מיסיע פאַרן יאָהרגאַנג 1908 און אַל־טערע, וועלכע האָבען נאָך נישט רעגי־לירט זייער בעשיהונג צום מיליטער־דינסט.

די דאָזיגע פּאַבאַראָוועס, וועלכע גע־הערן צו דער קרייז־געריכט אין לאָדז, זענען: פּ.ק.א. פון פּוילען, ווערען אין צוזאַמען מיט די זאַמאָשטשער אַקאַדעמיקער דובטער, צימרונג און ערלעכבערג געגאַנגען און קאָמיסאריאַט ארטן — אינער האָט דאַן פאָרגעשטעלט אַ לענטומאַציע אויפ׳ן נאָמען פון יוסף גורשלאַק מיט אַ בע־שטעטיגונג פון דעם אַקאַדעמישען פער־באַנד „זיעדנאָטשניע", אַ צווייטער האָט פאָרגעשטעלט אַ וואַרשאַווער טראַמווי־בוכעל אויפ׳ן נאָמען פון מוירוצו בלו־מענקראַנץ. קוריאַנסקי האָט זיך אָנגע־געבען אַלס „זשורנאַליסט", וועלכער האָט ערקלערט, אַז די פערהאַלטענע זענען אַקאַדעמיקער און — אָרענטלוכע מענ־שען. מחמת דער בלומענקראַנץ און זיין פאָטאָגראַפיע אויפ׳ן פּערזענלוכען דאָקו־מענט האָט עפּעס נישט געשטימט, האָט די פּאָליציי געהייסען זיך ווייזען דאָס געלד, וואָס די „סטודענטען" האָבען גע־זאַמעלט. גורשלאַק האָט דערויף ער־קלערט, אַז מיט די פונאַנץ־ענינים פער־נעמט זיך בלומענקראַנץ, וואָס זיין ריל־טיגען נאָמען און פעליקס נומערטאָ.

נומערטאָ האָט דאַן געבעטען דעם דיזשורירענדען פּאָליציאַנט, ער זאָל מיט אים אַרייגנעהן און צוזאַמען צומער־ריאַנסקו׳ן, וועלכער איז זאַמאָשטשער דובטער, צימרונג און ערלעכבערג געגאַנגען און קאָמיסאריאַט ארטן — אינער האָט דאַן פאָרגעשטעלט אַ לענטומאַציע אויפ׳ן נאָמען פון יוסף גורשלאַק מיט אַ בע־שטעטיגונג פון דעם אַקאַדעמישען פער־באַנד „זיעדנאָטשניע", אַ צווייטער האָט פאָרגעשטעלט אַ וואַרשאַווער טראַמווי־בוכעל אויפ׳ן נאָמען פון מוירוצו בלו־מענקראַנץ. קוריאַנסקי האָט זיך אָנגע־געבען אַלס „זשורנאַליסט", וועלכער האָט ערקלערט, אַז די פערהאַלטענע זענען אַקאַדעמיקער און — אָרענטלוכע מענ־שען. מחמת דער בלומענקראַנץ און זיין פאָטאָגראַפיע אויפ׳ן פּערזענלוכען דאָקו־מענט האָט עפּעס נישט געשטימט, האָט די פּאָליציי געהייסען זיך ווייזען דאָס געלד, וואָס די „סטודענטען" האָבען גע־זאַמעלט. גורשלאַק האָט דערויף ער־קלערט, אַז מיט די פונאַנץ־ענינים פער־נעמט זיך בלומענקראַנץ, וואָס זיין ריל־טיגען נאָמען און פעליקס נומערטאָ.

נומערטאָ האָט דאַן געבעטען דעם דיזשורירענדען פּאָליציאַנט, ער זאָל מיט אים אַרייגנעהן און צוזאַמען צומער־

אויסוואורף פערפיהרט אַ 18-יעהריג מיידעל,

ברענגט צו איהר „געסט" און צווינגט זי מיט קלעפּ צו פערקויפען איהר לייב.

(§) אַנ׳אָנגעשטעלטער פון אַ לאדזער באַנק, אַ געוויסער לעזאָן וואַלעריאַן, איז מיט אַ צייט צוריק געווען אין וואַרשאַ, וואו ער האָט זיך בעקענט מיט דער 18־יעהריגער זעהר שעהנער וואַנדאַ ה. צווי־שען בוידע האָט זיך אָנגעהויבען אַ ליבע, וואָס האָט זיך שטאַרק צובראָכען. נישט טעגלוך געווען אומגעם פון אַנדערען אָפּ־צורעסען. אַז דער לאדזער בחור האָט שוין געהאַט געווינען דעם פּלען צופרוי פון דער מיידעל, האָט ער זי צוגערעדט מיט אויהם ארויסצופאָהרען קיין לאדז, וואו ער וועט זי פאַרשטעלען פאַר זיינע עלטערן און אינאינווענען מאַקע מיט איהר חתונה האָבען, כאָטש איהרע על־טערן שטעהן נישט אין דער שידוך.

מיט עטליכע הדשים צוריק און דאָס וואַרשאַווער פרייליין וואַנדאַ און מיטען נאַכט אַנטלאָפען פון איהר היים און צו־זאַמען מיט׳ן חתן געפאָהרען קיין לאדז און דאָ זיך בעזעצט אויף סרעבזשינסקאַ 69.

אין לאדז האָט דער „באַנקאָווייץ" ערשט בעוווינען, וואָס פאַר אַ פויגעל ער איז. אין אַזאַ שעהנעם טאָג האָט ער זיין בלאָ אָנגע׳שכּוד׳ט בלומר׳שט צו דער געלעגענהייט פון ערשטען יאָהר־טאָג נאָך זיינער בעגאַנטשאַפט, און צו איהר „פערבעטען" זיינע קאָלעגען, פון וועלכע וואַלעריאַן האָט געגענען בע־צאָהלט פאַר „ליבע" מיט זיין בלאָ.

אַז דער ערשטער שריט פון לאָזען דאָס אונערפאָהרענע מיידעל מודעל אויפ׳ן גלי־שיגען וועג פון אויסגעלאַסענקייט, איז טיין געווען געמאַכט, האָט וואַלעריאַן, דער „חתן", מיט קלעפּ געצוואונגען די 18־יעהריגע וואַנדאַ צו פערקויפען איהר לייב און איהם אָפּגעבען דאָס געלד.

נישט קאָנענדיג מעהר אויסהאַלטען דיא ענגים, האָט דער יונגער קרבן געלאָזען זיך געוועגדעט אַ צושלאָגענע, מיט בײַ־לען און פרעגענס אויפ׳ן קערפּער, צום אויספאַרשוגגענס־אַמט, וואו זי האָט בע־מאָלדען וועגען אויהר טראַגעדיע.

דעם אויסהאורף יאָ וואַלעריאַן האָט מען פערהאַלטען אין אָפּגעשוקט אין תפיסה אויף קאָפּערניק גאַס, וואו ער וועט געהאַלטען ווערען בינ׳ן פּראָצעס פאַר דראָהען זיין געליבטע מיט׳ן מיט, אויב דער וועט אויסגעבען דער פּאָליציי וועגען זיין פּרומאַלער „אפּטרופּסות".

איז 2000 טעקסטיל-פאבריקען

זענען היינט בעשעפטיגט 155.100 ארבייטער

אין 1929 זענען אין לאדז און אומ־געגענד געגאַנגען אויף דער יאַנצער פּאַרע 2897 טעקסטיל־אינדוסטריע־אונטערנעהמונגען די זעלבע צאָהל פאַ־ברוקען זענען אויך דעם טעמפּ. אָבער בײַ אַ בעדייטענדער רעדוקציע פון דער ארבייטס־צייט און ארבייטס־הענער.

דעם 1. יאַנואַר ד. י. האָבען די דאָ־זיגע פאַבריקען בעשעפטיגט 155,145 ארבייטער, דעם 1. אויגוסט אין די צאָהל בעשעפטיגטע אין די פאַבריקען געשטיגען מיט 3170.

טעקסטיל-שטרייק אין לאדז אונפערמיידליך?

בעשלוסען פון אויספיהר-קאמיטעט

(§) דער אויספיהר־קאָמיטעט בײַם טעקסטיל־קלאַסען־פעראיין האָט געלעזען אָפּגעהאַלטען אַ זיצונג, געווידמעט דער לאַגע אין דער טעקסטיל־אינדוסטריע צו־ליב׳ן רעסטען דאָרט די לויגען.

דער געזעץ. דעפּוטאַט שטשערקאָווסקי׳ן האָט אָנגעוויזען, אַז אַזוי קאָן ווייטער נישט בלייבען. דער שטרייק איז אונ־פערמיידליך. עס איז אָנגעגאַנגען געוואָ־רען אַ בעשלוס, אָנצוהויבען אַ שטרייק און די אַלע פאַבריקען, וואו עס זענען געריסען געוואָרען די לויגען. אונאָפּהענ־גיג דערפון וועט ארויסגעלאָזט ווערען אַ אויפרוף צו אַלע ארבייטער, וועלכע וועלען

פערקויפטע נשמות

שפּאַנענדער ראמאַן

(147 פאָרטזעצונג)

טויט-אורטייל

„אַזוי ווי באַראָן לאַגראַנד, דער פּאַ־ריזער פּאָליציי-פּרעפעקט, האָט געמיסברויכט מיט זיין מאַכט, בעגעהענדיג אַהן אַ שיער פערברעכענס, פער׳משפּט׳ענדיג אונשולדיגע, פערגוואַלדענדיג די שעהנסטע טיידלעך, דעריבער ווערט דער אכזר דורך מיר פעראורטיילט צום טויט.

דער דאָזיגער אורטייל ווערט היינט אויסגעפיהרט דורך העג

.

לודוויג ברעטשניידער (דער רויבער הערשער.)

ברעטשניידער האָט אַרויסגענומען אַ קלײן מעסער און מיט דער שפּיץ צוגעפעסטיגט דעם אורשיל צום מעראור־טיילטענס אַרבעל.

— קום אום דו לימפּ, — האָט ברעטשניידער אויסגערו־פען מיט אַ קבר־שטים. — דו האָסט גענוג אומגליקען אויף דיין געוויסען. יעצט האָט אויסגעשלאָגען דיין לעצטע שעה.

— פערציה די שטריק. נאַכט-סאָוועטע — האָט ער בע־

דרעהען זיך ארום בײַנאַכט ארום אויפ׳ן הויף, אין אַלע ווינ־קעלעך און קענען אונז נאָך פערשאַפען געוואַלדיגע שווע־ריגקייטען. דאָס זענען, ווי מען רופט זיי, בלוט-זויגערישע הינד, וואָס דער באַראָן האָט געבראַכט פון שפּאַניען. חיות עהנליכע צו ווילדע טיגערס.

— איך האָב שוין געטראַכט וועגען דעם, נאַטשעלניק, האָט טויט-פויגעל אַ זאָג געטהון. — איך האָב בײַ זיך עש־ליכע סם-פיגולקעס, איינע זאָל נעהמען נאַכט סאָוועטע.

ברעטשניידער איז זעהר צופרידען געווען און איז ארויס מיט זיינע צוויי בעגלייטער.

די רויבער זענען געווען שטאַרק בעוואָפענט, אָבער שטילעטען זענען פאַר די היגד נישט געווען קיין פּאַסיג גע־וועהר און רעוואָלווער-שאָסען וואָלטען נאָך געקאָנט אויפווע־קען ארומיגע אינוואוינער.

פון דער ווערענדע דאָבען די רויבער זיך ארייגגע־קריגען אין פּאַרק אַריין, וואָס איז געווען אַרומגערינגעלט מיט אַ מויער, וואָס איז נישט געווען שווער אריבערצוקריכען.

איבריגענס זענען זיי אַלע געווען געשיקטע יונגען, און זענען שוין געוואוינט געווען צו שפּרינגען איבער פּלע־טער. טאַני, וואָס איז געווען באַרויִיס, האָט זיך אַרויפגעדרע־פעט ווי אַ קאַץ אויפ׳ן פּלויט.

אַלע זענען זיי געבליבען זיצען אויף דער מויער, ווײַל פון דער צווייטער זייט האָט זיך דערהערט אַ גערודער.

באַלד האָט זיך דערטר אָגען אַ מורא׳דיג בילען פון היגד.

פּוילען, — מאַך אַנ׳עק.

דעם פער׳משפּט׳ענס קערפּער האָט זיך ביסלעכווייז אויסגעהויבען ביז אין דער הויך ארויף.

דער באַראָן איז געהאָנגען זיפצענדיג וואָס אַמאָל שווערער.

— גו, גענוג שוין, — האָט ברעטשניידער געזאָגט, מיר האָבען נאָך גענוג געפעהרליכע מאָמענטען איבערצוקומען, איידער מיר וועלען פון דאַנען אַוועק. מיר האָבען אַ שפּאַר שטיקעל וועג ביז אַהין וואו אונזערע חברים געפּוגען זיך.

ער האָט געהאַלטען וואַרט, דער ערשטער האָט ער אַ כאַפּ געטהון טאַני׳ן אויף די הענד, און ווי אַ פעכער זי אַ הויב געטהון אין די ליפּטען.

מיט זיין משא איז ער ארויס אויף דער וואַרענדע. וואו טויט-פויגעל איז געשטאַנען אויף דער וואַך.

— ביז יעצט האָב איך גאָר קיין פערדעכטיגעס נישט בעמערקט.

— איז גוט, — האָט ברעטשניידער געענטפערט, טראָגענ־דיג טאַני׳ן. — איך האָב נאָר מורא פאַר די הינד. וואָס

ליטוואַק פּאַרטיזאַנען

אין דער ווילנער גאַרנישאָן

אַ פּלאַן צו אָפּנעמען דעם ווילנער ראַדיאָ

אַ פּלאַן צו אָפּנעמען דעם ווילנער ראַדיאָ

אין דער ווילנער גאַרנישאָן זענען אָנגעקומען אַ גרופּע ליטוואַק פּאַרטיזאַנען. אַ גרופּע פון אַכטצעהן מאַנסלעך, אונטער דער פירונג פון אַ לייטענאַנט, האָבען אָנגעהויבען אַ פּלאַן צו אָפּנעמען דעם ווילנער ראַדיאָ.

אין דער נאַכט פון 8 אָקטאָבער האָבען זיי אַרויסגעלאָזט אַ פּלאַן, אַז אַ גרופּע פון אַכטצעהן מאַנסלעך זאָל אָנגעהויבען אַ שיסעריי אין דער ווילנער גאַרנישאָ

לאָדזער טאָגעבלאַט

דער רעדאַקטאָר נעמט־אָן פון 6 ביז 7 אין אָוונד
נישט בעשטעלטע מאַנוסקריפּטען ווערען נישט צוריקגעשיקט.

דער „ווירטשאַפטליכער סיים"

און די בעציהונג פון דער רעגירונג

די טעג אין אין לעמבערג פאָרגעקומען ער קאָנגרעס פון די האַנדעלס־ און אינדוסטריע־קאַמערן אין גאַנץ פּוילען. דעם קאָנגרעס האָט די פרעסע אַ נאָמען געגעבן „ווירטשאַפטליכער סיים" און אָט דער שטאָלצער נאָמען און אין אַ געוויסער מאָס בערעכטיגט צולויט דעם וואָס אונ׳ס קאָנגרעס האָבען זיך בעמיִלוגט נישט פריִן די פרעזעסען פון די בעזונדערע „קאַמערן", נאָר אויך אַ סך דעלעגאַציעס פון די דאָזיגע קאַמערן. דער קאָנגרעס און זיינע בעשלוסען האָבען אַ בעזונדער חשיבות. דער פאַקט וואָס אין די לעמבערגער בעראַטונגען האָט זיך אייך בעמיִלוגט דער האַנדעלס־מיניסטער קריאַטקאָווסקי אין דער „וויצע־פּונקט־מיניס־טער" סמאַרזשעווסקי, בעזונדערס, אַז אויך די רעגירונג האָט זיך שטאַרק פאַראינטערעסירט מיט דעם דאָזיגען צוזאַמענקאָמען.

די האַנדעלס־ און אינדוסטריע־קאַמערן אויסגעהאַלטן די פונקציעס פון אַ ווירטשאַפטליכער זעלבסטפאַרוואַלטונג און די קורין פון דער דאָזיגער אינסטיטוציע דאַרף זיין די קאָנסטיטוירונג פון דעם ווירטשאַפטליכן הויפּטראַט. וואָס ווערט באַרעכנען אין אונזער קאָנסטיטוציע. אין דער אמת׳ן אָבער פונהאַלב די קאַמערן נישט אויס די דאָזיגע דאָ אַלס ווירטשאַפטליכע זעלבסטפאַרוואַלטונג פשוט דערפאַר, ווייל אויהר אַרבייט מיט דער מלוכה־אָרמונים אַראַציע מראַגט בון איצט אַ רען פאַרמעלען בראַקטער, וואָרום די פאַרשלאַגען, וואָס די קאַמערן מאַכען דער רעגירונג, מוזלמאַל בנינע הקמת־ווכמיגע פראַגען, געפונען נישט קיין שום אָפּקלאַנג אָט דער פאַקט אין שטאַרק צו בעדויערן, שוין צוליב דעם אַליין, וואָס אַ גאַנצע רייה זעהר דרינגענדע ווירטשאַפטליכע עניָנים שטעהען אויף דער טאָגעאָרדנונג זיינט יאָהרען נישט ערלעדיגט און ווער נאָך, ווי די האַנדעלס־ און אינדוסטריע־קאַמערן אין מעהר בעריכטען אין אַרויסצוזאָגען זיך וועגען זייער נויטווענדיגקייט און וועגען דעם אופן, ווי אַזוי צו ערלעדיגען זיי.

אין נאָך אין אַ רוכטיגע מאָס זיך בעמיִען די בעציהונג פון דער רעגירונג צו די האַנדעלס־ און אינדוסטריע־קאַמערן. עס איז אַ בעקאַנטע זאַך, אין די ווירטשאַפטליכע פאַרען בעקלאָגען זיך בעמיִלוגט פון די בעזונדערע „קאַמערן", נאָר אויך אַ סך דעלעגאַציעס פון די דאָזיגע קאַמערן. דער קאָנגרעס און זיינע בעשלוסען האָבען

שוידערליכער מאָרד און זעלבסטמאָרד אין באַלוט

איידעם ערמאָרדענט מיט אַ האַק זיין שוויגער און דערנאָך שניידט ער זיך איבער דעם האַלז מיט אַ בריטווע

(§) געלטען שפּעט בענאַכט און אויף רוטער גאַס איינגעפיהרט געוואָרען אַ שוידערליכער מאָרד און זעלבסטמאָרד.

אויף רוטער נאַס 13 און באַלוט האַלט זיט 30 יאָהר אַ בור-שענק דער 65-יאָהריגער רוגער רוגנהאָלד און-אַעל. ער און אויך דער איינגענומער פון הויז.

די בור-שענק ווערט געפיהרט דורך אונדראַעל'ן און זיין פרוי וואַנדאַ מוכאַ-לונגא, 63 יאָהר אַלט.

צוזאַמען מיט'ן אַלטען פאַר-פאָלק וואוינען דאָרט אויך זייער טאָכטער אַנאַ 42 יאָהר אַלט און זייער אידעם טעאָ-דאָר פּיפּער, 53 יאָהר אַלט.

פּיפּער און בעבע אַ לעדיג-געהער, האָט נישט קיין חשק צו דער אַרבעט און דעם פאַר-פאָלק און אויסגעקומען צו לעבען און גוים. אויף דעם באָדען און צווישען מאַן און ווייב פאָרגעקומען גרויסע סכסוכים. ערשט אין דער לעצ-טער צייט האָט דער אַלטער אונדראַעל ארטגענומען דעם אידעם און געשעפט און אויך אויף אויבערגעגעבען צו פיהרען די הויז-אַדמינ'סטראַציע.

אָבער נישט קוקענדיג דערויף, וואָס פּיפּער האָט שיין אויצ געהאַט ברויט צו דער זעט. האָט ער נישט אויסגעהערט זיין ווייב פּענינגען, אַזוי ווייט, אַז זי האָט מעהר פון איהם נישט געקאָנט אויס-האַלטן און אויף דער אַרט בעהאַלטען.

פּיפּער'ן מיט דער פערבלוטיגער האַק האָט בעמערקט אַ צופעליגער דורכ-געהער, אַ געוויסער שוויפלער, וועלכער האָט אין אַ מאָמענט ארום דערהערט די פערצווייפעלטע רופען פון שענקער, וואָס האָט געאַרבעט צו הילף אויף די געשריען פון זיין פרוי.

שוויפלער און דאַן אַרטן און איהם דערצעהלט, אַז ער האָט געזעהען זיין אידעם מיט אַ פערבלוטיגער האַק אַרויסלויפען פון שענק.

תיכף האָט מען אַרויסגערופען פּאָליצ-מאַוויע און פּאָליציי. די שענקערין און אָפּגעפיהרט געוואָרען און שפּומאַל און זי ראַנגעלט זיך מיט'ן מיט'ן. בינו לפינו און פּאָליציי אַרויף אין דער וואוינונג צום מערדער און געפינען פערשלאָסען די מיר. אויף דער פאָדערונג ער זאָל עפענען, האָט ער געענטפערט מיט גוט.

נאָך לאַנגען וואַרטען האָט פּאָליציי אויפגעבראָכען די מיר. דאַן האָט פּאָ-ליציי דערזעהען אַ שוידערליך בילד.

אויף דער פּאַדלאָגע און צווייטען צי-מער און פּיפּער געלעגען און אַ קאַלו-שע בלוט מיט אַ צישנומענעם האַלז. און דאָרט האָט ער קראָמ'האַפט געהאַלטן די ברוטע. די שאַנק, דער טיש און אַלץ און שמוב און געווען בעשפּריצט מיט בלוט.

דער פּאָנאָמאָוויע-דאָקטאָר האָט פעסט געשטעלט דעם טויט אַון דעם טויטען קערפּער פון מערדער אָפּגעפיהרט אין פּראָסעקטאָריום.

דער שוידערליכער מאָרד און זעלבסט-מאָרד האָט אויפגערודערט גאַנץ. באַלוט און בון שפּעט און דער נאַכט זענען גע-שטאַנען קופּקעלער פאַר'ן הויז און כאַ-מענטירט דעם שרעקליכען נקמה-אַקט.

די הכנות צו די סיים- און סענאַט-וואַהלען אין לאַדזע

איין יידישער פאָרשטעהער אין לאַדזער הויפּט-וואַהל-קאָמיסיע

הייסער וכוח אין שטאָט-האַט, צי יודען האָבען רעכט צו זיין פערטרעטען אין דער קאָמיסיע...

(—) געלטען אָוועג און פאַרגעקומען אַ זיצונג פון סעג אַרען-קאָנווענט בעים שטאָט-ראַט וועגען בעשטימען פערטר-טער פון שטאָט-ראַט און דער לאַדזער הויפּט-וואַהל-קאָמיסיע. עס זענען בע-שטימט געוואָרען 4 פּע-ר-שעטער פון שטאָט-ראַט און 1 פּע-ר-עטער פון דער וואָיעוואָדזטוואָ.

אויסער דעם ווענען בעשטימט געוואָ-רען צו 3 פאָרשטעהער אין צו 3 שטעל-פערטרעטער און די 165 אָבוואַדאָוויץ קאָמיסיעס. בעים בעשטימען די פּע-ר-עטער האָט אויסגעבראָכען אַ היטער וכנגד מכח דער פראַגע וועגען אַ יידישען פאָרשטעהער און דער הויפּט-וואַהל-קאָ-מיסיע.

די מעשה און דינ, וואָס די וואַהלען פון פערטרעטער און דער קאָמיסיע זע-גען פאָרגעקומען לוים'ן פּאַרטיי-שליסעל, אַזוי ארום האָבען די סאָציאַליסטישע פּאַרטיען בעקומען 3 פערטרעטער און די בורגערליכע פּוילישע פּאַרטיען (נ. פ ר., כ.ד. א. א.) 1 פערטרעטער. די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען זענען בכו גע-בליבען פון דרויסען.

דאַן האָט געגומען אַ וואָרט ראַטט. ל. מינצבערג און געוואָנט, אַז הגם לויט'ן פּאַרטיי-שליסעל קומט אונז נישט קיין מאַנדאַט, בעים ער, מען זאָל פאַר יודען פאַרט אָנערקענען דעם מאַנדאַט, ווייל אויך בעת די וואַהלען צום דרומען סיום האָבען מיר גראַט אַ פאָרשטעהער אין דער הויפּט-וואַהל-קאָמיסיע.

נאָך ראַטט. מינצבערג נעמט דאָס וואָרט ראַטט. אונזש. פּראַשקער. ער ער-קלערט, אַז ער שטיצט אונזער דעם פאָרשלאָג פון ראַטט מינצבערג, נאָר מיט דעם אונטערשיד, וואָס ער „בעט" נישט, נאָר פאָדערט פאַר יודען אַ מאַנ-דאַט, מחמת עס קומט אונז דער מאַנ-דאַט לויט דער צאָהל פון דער יודישער בעפעלקערונג אין לאַדזע.

ארום דער פאָרערונג פון ראַטט. אונ-זשונער. פּראַשקער עטוויקעלט זיך דאַן אַ לעדענשאַפטליכער וכוח. פ.פ.ס. האָלט, אַז יודען קומט נישט (?!) קיין מאַנ-דאַט.

נאָך אַ לאַנגער שקלא וטריא זענט דער שטאַנדפּונקט פון ראַטט. פּראַשקער און עס ווערט יודען אָנערקענט אַנ'ערט אין דער הויפּט-וואַהל-קאָמיסיע.

נאָכדעם און פערגעלט געווען די פראַגע וועגען פאָרשטעהער אין די אָב-דאָוועטע וואַהל-קאָמיסיעס. אין דער לאָדזער שטאָט-ראַט אין דער וואָיעוואָ-דזטוואָ.

אויסער דעם ווענען בעשטימט געווע-רען צו 3 פאָרשטעהער אין צו 3 שטעל-פערטרעטער און די 165 אָבוואַדאָוויץ קאָמיסיעס. בעים בעשטימען די פּע-ר-עטער האָט אויסגעבראָכען אַ היטער וכנגד מכח דער פראַגע וועגען אַ יידישען פאָרשטעהער און דער הויפּט-וואַהל-קאָ-מיסיע.

די מעשה און דינ, וואָס די וואַהלען פון פערטרעטער און דער קאָמיסיע זע-גען פאָרגעקומען לוים'ן פּאַרטיי-שליסעל, אַזוי ארום האָבען די סאָציאַליסטישע פּאַרטיען בעקומען 3 פערטרעטער און די בורגערליכע פּוילישע פּאַרטיען (נ. פ ר., כ.ד. א. א.) 1 פערטרעטער. די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען זענען בכו גע-בליבען פון דרויסען.

דאַן האָט געגומען אַ וואָרט ראַטט. ל. מינצבערג און געוואָנט, אַז הגם לויט'ן פּאַרטיי-שליסעל קומט אונז נישט קיין מאַנדאַט, בעים ער, מען זאָל פאַר יודען פאָרט אָנערקענען דעם מאַנדאַט, ווייל אויך בעת די וואַהלען צום דרומען סיום האָבען מיר גראַט אַ פאָרשטעהער אין דער הויפּט-וואַהל-קאָמיסיע.

נאָך ראַטט. מינצבערג נעמט דאָס וואָרט ראַטט. אונזש. פּראַשקער. ער ער-קלערט, אַז ער שטיצט אונזער דעם פאָרשלאָג פון ראַטט מינצבערג, נאָר מיט דעם אונטערשיד, וואָס ער „בעט" נישט, נאָר פאָדערט פאַר יודען אַ מאַנ-דאַט, מחמת עס קומט אונז דער מאַנ-דאַט לויט דער צאָהל פון דער יודישער בעפעלקערונג אין לאָדז.

ארום דער פאָדערונג פון ראַטט. אונ-זשונער. פּראַשקער עטוויקעלט זיך דאַן אַ לעדענשאַפטליכער וכוח. פ.פ.ס. האָלט, אַז יודען קומט נישט (?!) קיין מאַנ-דאַט.

נאָך אַ לאַנגער שקלא וטריא זענט דאָך

פרויען-הענדלער ווידער פערכאַפּט אַ יונג מעדעל

די פירטע פערפיהרונג אין מאַליש

(ב) דער לאָדזער אויספאָרשונגס-אַמט האָט ווידער דערהאַלטען אַ ידיעה פון קאַלוש, אַז דאָרט אין ווידער פון שוואַנדען געוואָרען אַ יונג מיידעל. לעצ-טענס זענען דאָרט שוין אויף אַ געהיים-נים-פולען אופן געלט געוואָרען דרי יונ-גע מיידלעך. פריהער האָט מען געזעהען זיי שפּאַצירען מיט אונבעקאַנטע מאַנס-בילען, וועלכע זענען שפּעטער אויסגע-פרעגט געוואָרען ציזאַמען מיט די מיידלעך.

מען רעכענט, אַז מען האָט דאָ צו טון מיט אַ'אָרגאַניזירטער באַנדע פרויען-הענדלער.

צוויי-וואָכיגע ענטשעדיגונג פאַר אַרבייטער, וואָס זענען מעהרערע מאָל געכינדיגט געוואָרען

אורטייל פון אַרבייטס-געריכט

(§) אין אַ פּראָצעס פון אַרבייטער אין דער שפּונערי „זגערזשאַנקאַ", האָט דאָס אַרבייטס-געריכט געלטען צוגע'פּסק'עט פאַר עטליכע אַרבייטער 2-וואָכיגע עגט-שערונגען דערפאַר, וואָס זיי זענען מעהרערע מאָל נאָכאַנאַנד געקונדיגט גע-וואָרען.

דאָס געריכט האָט דעם אורטייל מאָ-טיווירט דערמיט, אַז נאָכדעם ווי אַרבּי-טער ווערען 3 מאָל נאָכאַנאַנד געקונדיגט קומט זיי שוין אפילו נאָכ'ן שלוסען די פאַבריק 2-וואָכיגע עגטשערונגען.

איין יידישער פאָרשטעהער אין לאַדזער הויפּט-וואַהל-קאָמיסיע

הייסער וכוח אין שטאָט-האַט, צי יודען האָבען רעכט צו זיין פערטרעטען אין דער קאָמיסיע...

* * *

(ב) דער געגנראַל-וואַהל-קאָמיסאַר האָט נאָמינירט אַלס וואַהל-קאָמיסאַר פאַר'ן קרייז נומער 13 (שטאָט לאָדז) דעם נאַטשעלניק פון וואָיעוואָדישען גע-זונדהייטס-אַמט, ד"ר סטאַניסלאַוו סקאַל-סקי, אַלס וואַהל-קאָמיסאַר פון קרייז נו-מער 14, ה' יוליאַן מושינסקי.

* * *

(ב) דער לאָדזער וואָיעוואָדאַ האָט געלטען נאָמינירט די מיטגלידער פון דיי קרייז-וואַהל-קאָמיסיעס. אין דער קאָמי-סיע 13 פון דער שטאָט לאָדז אין בע-שטימט געוואָרען מצד דעם וואָיעוואָדאַ דער נאַטשעלניק פון דער זונדהייטס-אָפּטיילונג, ה' א. מומעגעצקי, אַלס פערטרעטער ה' וו. טשיליאַצקי; אין דער קאָמיסיע 14 (לאָדזער פּאַוויאַט) אין נאָמינירט געוואָרען דער סטאַראַ-מאַ אַנטאָני אונזדאַרטשיק, אַלס פער-טרעטער אינספּעקטאָר דאַנקאָווסקי.

* * *

אַלס פאָרזיצענדער פון די וואַהל-קאָ-מיסיעס אין לאָדזער פּאַוויאַט זענען בע-שטימט געוואָרען: קרייז 15 (קאַנון-קאָ-לאָ) פראַנציזשעק מעמיעץ, אַלס געהילפן — מאַרטין בלאַשקאָווסקי, קרייז 16 (קאַליש) — הענריק אַנגעוויטש (פאַר-זיצענדער פון קאַלישער גערינלס), אַלס געהילפן — אָטאָ וועקסטפּולע, וואַהל-קאָ-מיסאַר — סטאַראַסטאַ פּאַטאַצקי. קרייז 18 (פּעטריקאָוו) יעזשי וואַלסקי (רול-טער, אַלס געהילפן — מיעטשיסלאַוו מי-כאַלעווסקי, וואַהל-קאָמיסאַר — סטאַ-ראַסטאַ קושעמיעגסקי.

(ב) דער געגנראַל-וואַהל-קאָמיסאַר האָט נאָמינירט אַלס וואַהל-קאָמיסאַר פאַר'ן קרייז נומער 13 (שטאָט לאָדז) דעם נאַטשעלניק פון וואָיעוואָדישען גע-זונדהייטס-אַמט, ד"ר סטאַניסלאַוו סקאַל-סקי, אַלס וואַהל-קאָמיסאַר פון קרייז נו-מער 14, ה' יוליאַן מושינסקי.

* * *

(ב) דער לאָדזער וואָיעוואָדאַ האָט געלטען נאָמינירט די מיטגלידער פון די קרייז-וואַהל-קאָמיסיעס. אין דער קאָמי-סיע 13 פון דער שטאָט לאָדז אין בע-שטימט געוואָרען מצד דעם וואָיעוואָדאַ דער נאַטשעלניק פון דער זונדהייטס-אָפּטיילונג, ה' א. מומעגעצקי, אַלס פערטרעטער ה' וו. טשיליאַצקי; אין דער קאָמיסיע 14 (לאָדזער פּאַוויאַט) אין נאָמינירט געוואָרען דער סטאַראַ-מאַ אַנטאָני אונזדאַרטשיק, אַלס פער-טרעטער אינספּעקטאָר דאַנקאָווסקי.

* * *

אַלס פאָרזיצענדער פון די וואַהל-קאָ-מיסיעס אין לאָדזער פּאַוויאַט זענען בע-שטימט געוואָרען: קרייז 15 (קאַנון-קאָ-לאָ) פראַנציזשעק מעמיעץ, אַלס געהילף — מאַרטין בלאַשקאָווסקי, קרייז 16 (קאַליש) — הענריק אַנגעוויטש (פאַר-זיצענדער פון קאַלישער גערינלס), אַלס געהילף — אָטאָ וועקסטפּולע, וואַהל-קאָ-מיסאַר — סטאַראַסטאַ פּאַטאַצקי. קרייז 18 (פּעטריקאָוו) יעזשי וואַלסקי (רול-טער, אַלס געהילף — מיעטשיסלאַוו מי-כאַלעווסקי, וואַהל-קאָמיסאַר — סטאַ-ראַסטאַ קושעמיעגסקי.

◄ וויכטיג פאַר דער יוד. בעפעלקערונג ►

פון דרום'דיגען טייל פון אונזער שטאָט (שייבלערס ראַיאָן) וואו עס האָט זיך געעפענט אַנ'אָפּטיילונג

קאַצענעלזאָנ'ס גן-ילדים

(פרעבעל אַנשטאַלט) און אַ מאָדערנער 7-קלאַסיגער שול מיט אַ רעגירונגס-פּראַג, וואָס נעמט אויך אַריין אַ גרויסער מאָס העברעאישע לימודים און רעליגיע. — קינדער (פון 4 יאָהר אין פרעבעל-שולע און פון 6 יאָהר אין שולע) ווערען איינגעשריבען יעדען טאָג פון 10—1 פאַרם. אין דער קאַנצעלאַרעל פון דער שולע

קילינסקיעגאָ 120

Kilińskiego 120

Kilińskiego 120

א לאָדזער יידענע, וואָס מאַכט אַ לעבען פון גט'ן אַמעריקאַנער מענער

אַנ'אויסטערלישער שאַנטאַזש, וואָס איז ערשט ענטדעקט געוואָרען

לאָדז און אַ האַנדעלס-שטאָט. אונער דאַנדעלס מיט גאָרן, אַ צווייטער מיט מאַנופאַקטור, אין פיינע בוילע מסחר'ס — מיט גט'ן. פיינע בוילע אַ יידענע אַ קאַצאַק, מאַכט אַ לעבען דערפון, וואָס זי איז אַ „זאַיאַדאָוויע" גט'ערין.

און וואָס בעשטעהט פיינע בוילע'ס „מסחר"? — דער'הויפּט האָט זי „בע-צוגען" מיט אַמעריקאַ, דהינו? אין אַמעריקאַ זענען דאָ אַ סך מענער פון לאָדז, וואָס האָבען זיך דערט, אין אַמע-ריקאַ, „אַמעריקאַנ'ירט". דערשלאָ-גענדיג זיך צום „גאָלדענעם לאַנד", האָ-בען די מענער פאַר זיך דערזעהען אַ נייע וועלט, געקומען צו אַ פאַר „מאָלער" און אחרון אחרון חביב — צו אַ נייע אַמעריקאַנער וויבעל דער אַמעריקאַנער „מומער" פערגעסט דערווייל און זיין ווייב און קינדער פון לאָדז. ער בעמיהט זיך, אַז זיין נייע אַמעריקאַנער ווייבעל זאָל זיך, הלילה, נישט דערוווסען פון זיינע „יורשים" אין פּוילען.

אַז די דאָזיגע מענער הויבט אָן פיי-נוגען דאָס געוויסען (אַז די דאָזיגע אַמע-ריקאַנער מענער האָבען אַ „געוויסען" אין דאָך קלאָר, ווי דער טאָג...) הויבען זיי אָן צו טראַכטען העגען אַ גט.

ווי אַזוי בעקומט מען אָבער אַ גט? אַז דאָס לאָדזער וויבעל וועט הערען פון אַ גט, וועט זי דאָך נעמען אַ הויכען מאָן... זי וועט זיך דאָך הייסען בעצאָהלען שבת, יפּוי און בושת. וואָס טוט מען אין אַזאַ-פאַל? איז אויך דאָ אַ'עצה. ער דאַרף אַפילו נישט קומען קיין לאָדז. ער שרייבט נאָר אַ ברוינעלע צו אַ פריינד, צו אַ קרוב, אין יענער פערשטענדיגט זיך — מיט פיינע בוילע'ן.

פיינע בוילע בעקענט זיך מיט דער „פּראַוועל", ווערט פערטיג מיט'ן פּרייז. אַ דאָלאַר אַראָפּ, אַ דאָלאַר אַרויף. אין צוריק האָט איהר זיך דאָך בייגעמאַכט אַ גט מיט אַ'נדערען מאַן. איהר האָט דאָך גאָר געהיסען אַ'נדערען נאָמען, און אויער מאַן אַ'נדערען נאָמען, און דאָס? — זיין וואַנען נעמען זיך צו אַנדער אַזויפיל מעגער? !...

פערשטעהט זיך, אַז די יידענע האָט נעגומען לויטקעגען שטיין אין בוין.

— איהר האָט אַ מעות, רבי — דאָס די יידענע ע'מענה'ט — אָט האָב איך דאָקומענטען. אָט האָב איך...

אויך דער מאַן האָט דעם מורה הוראה געפרוגט אויבערצוגען, אַז ער דאָס אַ מעות.

דער מורה הוראה איז אָבער געבליי-בען ביים ס'זינגען, אין בוין וואָס-וועגען, און דאָס „פאַר-פאָלק געלט געוואָרען...

אויף ערשט און דער עניין קלאָר גע-וואָרען, אַז מען האָט גערעט צו טון מיט אַ געוועהנלעכער שאַנטאַזישטיק, וואָס צוליב אַנהערן פאַר דאָלאַר האָט זי אומ-גלייכלעך געמאַכט הינדערעניש הילפלאָזע פרויען, בייווען מען'אין בערויבט גע-וואָרען דאָס לעצטע מומעל ארויסצובע-קומען פון די מענער, וואָס האָבען זיי פערלאָזען צוזאַמען מיט די קינדער, מומלען צום לעבען.

אבי מ'זאָגט, אַז אין לאָדז זענען נישט דאָ קיין געשעפטען, אָט האָט פיינע בוי-לע געמאַכט אַ פון לעבען פון דער גט-בראַנזשע...

—זשאַו—

פערקויפער'ס און עקספּעדיענטען וועלען פערעכענט ווערען אַלס גייסטיגע אַנגעשטעלטע

(§) דאָס אַרבייטס-מיניסטעריום וועט אין פּערשטענדיגונג מיט'ן האַנדעלס-מי-ניסטעריום אַרויסגעבען אינגיכען אַ פּער-אָרדנונג בנוגע די בערעכנונגען פון פּראָפּ-מיט און די הנחות פאַר בל-ערלייַ פּער-קויפער און געשעפטס-עקספּעדיטענטען בייים צוגעלעגען זיי צו דער קאַטעגאָריע גייסטיג אַרבייטער.

פּערשאַלטען בלוט

גרויסער שפּאַנענדער ראָמאַן פון דער היינטיגער צייט

(פאָרטזעצונג)

קלאַרע האָט מיר מורקליך דערצעילט, אַז אויפ'ן לעצ-טען באַל האָט זי אויף זיך געצויגען די גרעסטע אויפמערק-זאַמקייט פון גראַף עדגאַר רענפּעלה. הם, דער דאָזיגער שיהוך וואָלט נישט שלעכט געווען! דען מעכטיגע'ל—אַ גרעפּין פון רענפּעלה! אָהאָ, מען וואָלט שוין נישט מעהר אַזוי געמוו-טעלט אויף מיין יונגען אַרעל.

מיט שנעלע טריט און ער צוגעגאַנגען צום שפּיגעל, זיך גלייך געמאַכט די מלבושים און מיט אַ צופריעדענער מיינע אַרען און אויפגעהט'ס צומער.

— אַך, ווי ס'פּרעגט מיך אַטך, הער גראַף, צו זעהן!

בעדעך הערען האָבן העפליך אָפּגעענטפערט. דאַן האָט זיך דער אַלטער גראַף אַ פרעג-געטון:

— וואָס מאַכט אַנער זעהן?

נאָך אַנערער הער דאָזען האָט צייט געהאַט צו געגטפּערן, ווי גראַף עדגאַר האָט אויהם געפרעגט ווייגען דעם געזונד פון זיין טאָכטער.

— זעהר שעהן, מיינע הערען, אויר דאַנק אַטך זעהר! מיין טאָכטער'ל געפינט זיך אויצט אין דער היים. דאַרף אויך אפשר די הערען פערבעטען, אַלס אָפיציעלע געסט?

— מיר דאַנקען אַטך זעהר, הער פון דאָזען. אַנערער אָבער מיר ערפיהלען אַנער בקשה, וועט אויהר אַזוי גוט זיין און אונז שענקען עטליכע מינוט צייט. נאָכדעם וועלען מיר גערן אָנגעהמען אַנער אַנלאַדונג.

— זעהר שעהן, הער גראַף! ווי ס'אין אַטך בעקוועם.

— אַ שאַר, וואָס אַלפּרעד איז נאָך נישטאָ — האָט גע-זאָגט דער יונגער אָפיצער.

— וואָס? אויהר האָט דען מיט אויהם גערעדט? — האָט געפרעגט דער באַנקיר.

— יאָ, מיין הער, איך האָב הייגט געהאַט דאָס פערגע-נגען און קאַפּע-הויז צו עסען מיט אויהם פרוהשטיק ס'אין דאָרט געווען זעהר אַ לוסטיגע געזעלשאַפט. אַלפּרעד און אָבער געווען זעהר שלעכט געשטימט און אונז פערלאָזט אין מיטען דערינען.

— נו, איך גלייב, אַז ער וועט באַלד אָנקומען, — האָט גענאָגט דער באַנקיר.

אין דעם זעלבען אויגענבליק האָט זיך די טור געעפענט און אַ יונגע דאַמע אין געבלוטען שטעהן אויף דער שוועל. דערזעהענדיג אָבער זייערע פרעמדע מענער האָט זי זיך שנעל צוריקגעצויגען.

דאָס שאַרפע אויג פון באַנקיר האָט אָבער גלייך בע-מערקט, אַז ס'אין געווען זיין טאָכטער און ער אין באַלד צוגעגאַנגען צו דער טור, אויסרופענדיג:

— אַה, קלאַרע, דאָס בין דו?

בלויז-שנעל האָט זיך אויך גראַף עדגאַר אַ ריס-געטון פון זיין אָרט און מיט שנעלע פריט געאַיילט צו דער דאַמע, כדי זי העפליך צו בעגריסען.

קלאַרע, די טאָכטער פון באַנקיר ראָזען, אין געווען זעהר אַ שעהן מיידעל אויהר אַנדעלקעט און צאַרטער בלוט האָבען ווי פער'כישים'ס יעדען אַנעם, ווער ס'האָט זי נאָר דערזעהן.

בייים אַריינטרעטען אין איהר געזונט בעדעקט געוואָרען

פרויען-הענדלער ווידער פערכאַפּט אַ יונג מעדעל

די פירטע פערפיהרונג אין מאַליש

(ב) דער לאָדזער אויספאָרשונגס-אַמט האָט ווידער דערהאַלטען אַ ידיעה פון קאַלוש, אַז דאָרט אין ווידער פון שוואַנדען געוואָרען אַ יונג מיידעל. לעצ-טענס זענען דאָרט שוין אויף אַ געהיים-נים-פולען אופן געלט געוואָרען דרי יונ-גע מיידלעך. פריהער האָט מען געזעהען זיי מיט אונבעקאַנטע מאַנס-בילען, וועלכע זענען שפּעטער אויסגע-פרעגט געוואָרען ציזאַמען מיט די מיידלעך.

מען רעכענט, אַז מען האָט דאָ צו טון מיט אַ'אָרגאַניזירטער באַנדע פרויען-הענדלער.

צוויי-וואָכיגע ענטשעדיגונג פאַר אַרבייטער, וואָס זענען מעהרערע מאָל געכינדיגט געוואָרען

אורטייל פון אַרבייטס-געריכט

(§) אין אַ פּראָצעס פון אַרבייטער אין דער שפּונערי „זגערזשאַנקאַ", האָט דאָס אַרבייטס-געריכט געלטען צוגע'פּסק'עט פאַר עטליכע אַרבייטער 2-וואָכיגע עגט-שערונגען דערפאַר, וואָס זיי זענען מעהרערע מאָל נאָכאַנאַנד געקונדיגט גע-וואָרען.

דאָס געריכט האָט דעם אורטייל מאָ-טיווירט דערמיט, אַז נאָכדעם ווי אַרבּי-טער ווערען 3 מאָל נאָכאַנאַנד געקונדיגט קומט זיי שוין אפילו נאָכ'ן שלוסען די פאַבריק 2-וואָכיגע עגטשערונגען.

גרויסע פרייזען-פערקלענערונג

אויף לעדערנע שיך פון 10 ביז'ן 20 ד.ה.

1675-54
Zł. 24.90
אַ געשיקטער קאָמבינירטער פאַנטאָפעל מיט פערפערירטען שפּיץ און בעציהרט פּאַסיקל.

9645-42
Zł. 24.90
אַנ'עלעגאַנט געפלאָכטען לעטשעל, צוגעפּאַסט צום שפּאַציר. די עלאַסטישקייט פון פלעטשאָנ-קעס פערזיכערט בעקוועמליכקייט.

9637-27
Zł. 24.90
עלעגאַנט שפּאַציר האַלב-שיכעל פון ערשט-קלאַסיגען ברוינעם אָדער שוואַרצען באַקס, בע-ציהרט מיט אַ דעליקאַטער בענעהונג, צייכענט זיך אויס מיט'ן קוואַליטעט און עלעגאַנץ.

3223-63
27–30 **Zł. 12.90**
31–35 **Zł. 14.90**
36–38 **Zł. 19.90**
קינדער ברוין קאָמבינירט האַלב-שיכעל, די כאָלעווקע איז פון דויערהאַפטער לעדער, גו-מענע פּאַדעשוועס.

9905-51
Zł. 24,90
ספּאָרט-טשולענקע פון העלען זאַמש, בעציהרט מיט אַ דעליקאַטען באַקס. די אויסציהונג און קאָלירען-אויסוואָהל ענטשפּרעכען די פאָדערונגען פון עלעגאַנץ.

9642-05
23–26 **Zł. 9,90**
27–30 **Zł. 12,90**
31–35 **Zł. 14,90**
אַ הערליכער פאַנטאָפעל פאַר אייער טעכטע-ריל, פּאַסענד צו דער שול און אויף זונטאָג.

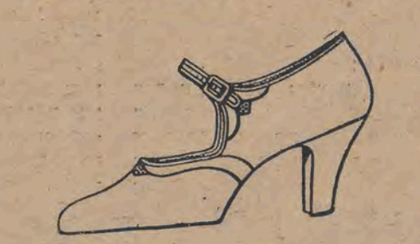

9675-44
Zł. 24,90
אַ שעהנער שפּאַציר- און וויזיט-פאַנטאָפעל, וואָס צייכענט זיך אויס מיט עלעגאַנץ.

1955-39
Zł. 24,90
אַ הערליכער און פּראַקטישער פאַנטאָפעל צו-געפּאַסט אויפ'ן שפּאַציר.

9675-61
Zł. 24,90
שפּאַציר-פאַנטאָפעל פון דעליקאַטען קאַלבס-לעדער, לעצטער פאַריזער מאָדעל.

Polska Spółka Obuwia „Bata" Spółka Akcyjna

Łódź. Piotrkowska 87.

Warszawa, Marszałkowska 138. ‖ **Poznań, Plac Wolności 8.**

6227-63
Zł. 24,90
סאַנדאַל-האַלב-שיך מיט פערפערירטע כאָלעוו-קע אין צוויי שאַטירונגען פון ברוינעם קאָליר. עלאַסטישע פּאָדעשווע און גומענער קלאָץ סער-זיכערן אַ בעקוועמען גאַנג.

ווינער ארפּאַרעטן פּראַקטיקע
אונטער אומזיכטיגע פון אַ דאָקטאָר ספּעציאַליסט — מאַכט ליכט ניפּס-באַדעלען וועקלאַרקעס נעגען פלאַם פיס קינסטליכע פיס, אָרטאָפּעדישע נעזעסטמען און אַפּאַראַטן. מען אַ. ז. ח. גלאַנסקאַ 28, ח. ז. פון 5–7 אויענד

Dr. Med. E. Reicher
ספּעציאַל אַרצט
פאַר הויט קראַנקהייטן
דאַמעדיקע-בעהאַנדלונג אין אַלע פאָרמען
פאָלדניאַווע 28 טעל. 201-93. עמפּ אַן פון 8–11
פריה און 6–9 אָוונד. זונטאָג פון 1–6 נאָכמיטאָג.

„לאָדזער טאָגעבלאַט"
לעזט אין אַבאָנירט
ראַם

צנים פחים בדרך עקש,
שומר נפשו ירחק מהם.
תקעו בחדש שופר, בכסה ליום חגנו. כי חוק לישראל הוא
משפט:
איבער דעם זאַלסטו גלייך קומען אין דעם בעוואוסטען רעכטסקאַנסולענטן-ביורא
מאַנעלאַ, פּיעטריקאַווער 17
(זאַכאָדניע 52) טעל. 148-79
וואו עס ווערט פּינקטליך ערלעדיגט, ג ע-וויסענהאַפט געשריבען אַלערליי ביטעס: ציווילנע, קאַרנע, האַנדלאָווע אפּעלאַציעס, אָדוואָלאַניעס, קלאַוזו-לעס, זאַבעזפּיטשעניעס אויף אַלע שטעט אין פּוילען, וועגען דירות אין אורזשאַנד ראַזיעמטשי. ווי אויך איבער-זעצונגען אין אַלע שפּראַכען.
בעמ.: קלאַוזולעסאַר זאַבעזפּיטשע-ניעס ווערען ביי מיר ערלעדיגט
בימשך 24 שעה.
מיט אַכטונג
ד. מאַנעלאַ, פּיעטריקאַווער 17

געלעגענהייטליך צו פערקויפען
אַ ספר-תורה
האָראַנטשיק קאַליש, פּילסודסקיעגאָ 41.

נ. זינגער רעכטס-קאַנסולענט
זאַכאָדניאַ 36, טעלעפאָן 108-47
צוריקגעקעהרט

וויכטיג פאַר דאַמען!
פאַר נאָר 2.50 זל.
מאַכט איך די עלעגאַנטסטע דאַמען-היטע נאָך דער לעצטער פאַריזער מאָדע און די עלטעסטע היטע איבער-אַרבייטע איך אויף געגליך נײַ. געדענקט די אַדרעס:
23 זאַוואַרזקאַ 23
בעמערק.: גײַ היטען די לעצטע נחתשן אין מיינער אויספאַרטיגונג 50 פּראָצ. ביליגער. ווי איבעראַל.
„TOLA"

כלאַנג-פילם-טעאַטער
„MIMOZA"
ul. Kilińskiego 178

היינט
און טעגליך!
צום ערשטנונג פון ווינטער-סעזאָן
גרויסע פּרעמיערע פון 100% קלאַנג- און גענג-פילם
„דער זינגענדער לץ"
אין די הויפּט-ראָל: דער אָבגאָט פון המון אויף ביידע פאָלוסטען
AL. JOSLON
אנפאַנג אין די וואָכען-טעג 5.30, 7.30 און 9.15
שבת, זונטאָג און חגאות 3.30
אויסערן-פּראָגראַם
רעוועלאַציע-קלאַנג-צוגאַבע
דער נאַהנטסטער פּראָגראַם:
„דער פערשאָלטענער טייך"

אַ טיכטיגער יונגערמאַן
וועלכער איז בעקאַנט אין די בוימוואָהל און וואָהל-וואַרען בראַנזשע ווי אויך איז פעהיג צו בוכפיהרונג זוכט אַ פּאַסטען מיט ערמעסיגטען געהאַלט.
צו ערפאָרען: שענקיעוויטשא 91 ביי לעווי.

אַ יונגעל
פון 14—13 יאָהר ווערט געזוכט, פּיעטריק, 16, אין קאָלאָניאַל געוועלב אין טויער.

ווילנער ספרים-קלאַד	פערקויף פון שול-ביכער אין אַלע שפּראַכען	ספרים סקלאַד וווסכאָדניא 34 פּראַנט געשעפט	פערקויף פון שריבער מאַטעריאַל	פערטרעטונג פון קאַלאַמייער טלתים.

מחזורים 25 פּראָצענט ביליגער!!!
דערמיט מעלדען מיר, אַז דער ספרים-סקלאַד „מסורה" איז איבערגע-טראָגען אויף וווסכאָדניא 34, פּראַנט געשעפט ווי אויך איינגאַנג דורכ'ן טויער, צו בעקומען אַלע אַרט ספרים און לעהר-ביכער ספּעציעלער אויסוואָהל פון מחזורים, אויך די וועלט בערימטע ווילנער רב פּנינים מחזורים, אויך מיט פּוילישע איבערזעצונג, ש"ס, חומשים, פּסוקים, משניות, מדרשים, סדורים, טלתים, גאַרטלען, קאַפּלען, ציצית, מזוזות,
צום נייעם שול-סעזאָן פערקויף פון אַלערליי שול-ביכער אויך שרייב-מאַטעריאַל, אַזוי אַז דאָס חדר יונגעל קאָן זיך אַלעס אויס'ן אָרט איינ-אָרדנען צו רעיעלע פּרייזען. מיר האָבען געפּועל'ט ביי די ווילנער ספרים פערלאָגען גרויסע הנחות ספּעציעל פאַר קינדער גמרות סאַר חדרים פון פירמע ראַזענקראַנץ, שריפטזעצער צו ביליגע פּרייזען, אַזוי אַז דאָס אָרימע קינד וועט קויפען אַ ליכטיגע, ריינע, פּינקטליכע ווילנער גמרא צום פּרייז פון אַ וואָרשאָווער גמרא. געדענקט דעם אַדרעס:
וווסכאָדניאַ 34, פּראַנט געשעפט אָדער דורכ'ן טויער.

URODONAL

CHATELAINA

Zwalcza reumatyzm podagrę piasek sklerozę

czyści nerki oczysz. wątrobę i stawy, łagodzi arterje i zwalcza otyłość

Do nabycia we wszystkich aptekach i skł. apt.
Przedstawicielstwo ul. Fredry 4 Warszawa

8-קלאַסיגעס מעדכען-גימנאַזיום
מיט 3 פאַרבערייטונגס-קלאַסען (A. B. C.)
מיט פולע רעכט פון רעגירונגס-גימנאַזיעס (קאַטעגאָריע A)
MARJI HOCHSTEINOWEJ
Wólczańska 23, telefon 214-27
די קאַנצעלאַריע איז אָפען אין די שול-שטונדען
בעמערקונג:
ביים גימנאַזיום „מיינדער-היים" פאַר מעדכען און קנאַ-אַ פאַר-שולע בען פון 4 יאָהר אָן.
די בעשעפטיגונג אין דיזע פאַר-שולע זענען פאַר און נאַך מיטאָג.

אַ קוואַליפיצירטער
צושניידער—ין
ווערט געזוכט צו טריקע-וועש ביי דער פירמע סקאַסאָווסקי, נאָוואַמיעסקאַ 20.

לערן-יונגלעך
ווערען פון זאָפּאָרט געזוכט ביים שאַכטעל-מאַכער פעטריקאָווער 37, האַרצשטאַרק.

איז דער 7 קלאַסיגע
קנאַבען שולע פון
נ. פיינהויז זאַוואַדזקאַ — 26 —
ווערן אָנגענומען קינדער אין עלטער פון 5 יאָהר
בעמערקונג: די שולע עגזיסטירט שוין 37 יאָהר און אויסער די אַלגעמיינע למודים, וואָס ווערט נרינדליך געלערנט לויט דעם רעגירונגס-פּראָגראַם, צייכענען זי זיך אויס מיט איהר גרוי-סען פּראָגראַם פון אַלע יודישע למודים.

Redaktor-wydawca B. Hamburzski
Wydawca: B. i M. Hamburskich w Łodzi, Piotrkowska 86.